

Debreceni Egyetem
Gazdaságtudományi Kar

Vállalkozásfejlesztés mesterképzés

levelező tagozat

Tantárgyi tematikák

2025/2026. tanév

Debrecen, Szolnok

TARTALOM

Tantárgy neve	Tárgyfelelős oktató
Haladó stratégiai menedzsment	Prof. Dr. Nábrádi András
Vállalkozás-innováció	Dr. habil Nagy Adrián Szilárd
Társadalmi és gazdasági előrejelzés	Bauerné Dr. Gáthy Andrea
Számvitel vezetőknek	Dr. habil Orbán Ildikó
Pénzügyi kimutatások elemzése	Prof. Dr. Fenyves Veronika
Kutatómódszertan	Pergéné Szabó Enikő
Projektmenedzsment	Dr. habil Nagy Adrián Szilárd
Marketing menedzsment	Prof. Dr. Szakály Zoltán
Üzleti kommunikáció	Dr. Juhász Csilla
A szolgáltató vállalkozás	Dr. Bittner Beáta
Vállalatfinanszírozás és pénzügyi stratégiák	Dr. Lakatos Vilmos
Innováció-módszertan	Dr. Gabnai Zoltán
Vállalati döntéstámogató rendszerek	Dr. Lengyel Péter József
Vállalkozásfejlesztési politika	Dr. habil Nagy Adrián Szilárd
Vállalkozás és a globális piac	Dr. Gabnai Zoltán
Vállalkozások jogi környezete	Dr. Károlyi Géza
Vezetői számvitel és controlling	Prof. Dr. Fenyves Veronika
Üzleti tanácsadás	Prof. Dr. Pető Károly
Komplex vállalati tervezés	Dr. Szöllősi László
Gazdaságpszichológia	Dr. Szabados György Norbert
Vezetés és szervezetfejlesztés	Dr. Pierog Anita
Szaknyelv	Dr. Hajdu Zita

A tantárgy neve:		magyarul:		Haladó stratégiai menedzsment			Kódja:	GT_MVAL025-17 GT_MVALS025-17	
		angolul:		Advanced Strategic Management					
2025/26									
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem, GTK Gazdálkodástudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti			Heti		K	5	magyar
Levelező	X	Féléves		10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Prof. Dr. Nábrádi András		beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja:									
A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a stratégiai menedzsment fő területeivel, a vállalati stratégiai tervezés módszerével, azt készség szinten tudják alkalmazni, megvalósítani.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalati stratégia módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat a legmodernebb megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A stratégiai tervezés folyamata, speciális eljárásai, A stratégia bevezetése, a szervezés, a vezetés és a csapatépítés területei. 3. A stratégia bevezetésének és folyamatának ellenőrzése. A tantárgy révén a hallgató megismeri a stratégiai tervezés legújabb kutatási irányait, területeit, eredményeit is.									
Képesség:									
Legyen tisztában a vállalati küldetés és jövőkép fontosságával, az üzleti környezet és a vállalati belső értékelésnek, valamint a versenytársak elemzésének módszerével.									
Tudja elhelyezni az elemzések alapján a vállalati stratégiai irányokat, a defenzív, az offenzív és az intenzív területekre a vállalaton belül.									
Értse a módszerek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.									
Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti környezet elemzésére, a stratégiai irányok meghatározására, a lehetséges stratégiák megválasztására a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdésköreire.									
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.									
Attitűd:									
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő gazdálkodástudományi tudás, továbbá korszerű stratégiai szemlélet birtokában a végzés után az új szakmai információkat, kutatási eredményeket megfelelően értelmezni és értékelni tudja, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.									
Autonómia és felelősség:									
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus szervesen épít F.R. David et al., Strategic Management Cases and Concepts című, 17-ik kiadást „megélt” 2020-as könyvre, amelyet több, mint 300 egyetemen használnak a tárgykörben. A témakörök szervesen épülnek egymásra, a stratégiai tervezés logikai folyamatában. A tervezés során kiemelt részek: stratégiai küldetés és jövőkép, stratégiai elemzések, stratégiai irányok meghatározásnak módszerei, hosszú távú stratégiai célok rögzítése, lehetséges stratégiák, döntés a legjobb stratégiáról. A tervezést követően a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdéskörei kerülnek megtárgyalásra. A témakörök mindegyike magyar példákkal, illetve esettanulmányokkal bővített.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadás, gyakorlatokon egy működő vállalkozás stratégiai tervének elkészítése, igény szerint konzultáció, az eredmények bemutatása, prezentálása.									
Értékelés									
A félév során az előadáson elhangzottak alapján egy konkrét vállalkozás stratégiai tervének csoportmunkában történő elkészítése. A terv benyújtását követően (írásbeli értékelés) azt szóban is meg kell védeni. Az írásbeli rész max. 60%, a szóbeli max.40% eredményei alkotják a végső érdemjegyet.									

Kötelező szakirodalom:

Nábrádi A. (szerk), Bittner B., Madai H., Nagy A., Nábrádi A. (2018): A stratégiai tervezés gyakorlata, Debreceni Egyetem, ISBN: 9789634900535

Nábrádi A.-Pupos T. (szerk). A stratégiai és az üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

Fred R. David, Forest R. David: Strategic management, Concepts and Cases. 17th Edition. Pearson Education Limited, 2020. ISBN: ISBN 10: 1-292-01689-2, ISBN 13: 978-1-292-01689-4

Heti bontott tematika	
1. hét	A stratégia fogalma, területei, a hagyományos és a stratégiai terv eltérése, a stratégia felépítése TE: A hallgató megismeri a hagyományos és a stratégiai tervezés közötti eltéréseket, a tervezés fázisainak bemutatásával ráhangolódik a témakör sajátosságaira.
2. hét	Stratégiai elemzések, az üzleti küldetés a jövőkép megfogalmazása TE: A hallgatók tisztában lesznek az üzleti küldetés kialakításának menetével, az értékrend és elvárások mikéntjével, valamint a jövőkép kialakításának sajátosságaival.
3. hét	A vállalkozás külső makro-környezetének elemzése, a PEST analízis TE: A politikai a gazdasági a szociokulturális és a technológiai tényezők vizsgálatának alapszabályait elsajátítva képesek lesznek a makro környezeti elemzésekre.
4. hét	A vállalkozás külső mikro-környezetének elemzése, Porter féle öttényezős modell, Külső Faktor Értékelő Mátrix felállítása, értelmezése TE: A Porter f. 5 erő modell alkalmazásával a külső mikrokörnyezet elemzésének metodikáját sajátítják el, a KFÉM mátrix alkalmazásával a különböző elemek standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik azok hatása a vállalkozásra.
5. hét	A vállalkozás belső tényezőinek elemzése, erőforrás alapú megközelítés, kulcsfontosságú belső tényezők alapú megközelítés, értéklánc alapú megközelítés TE: A három eltérő módszerre épülő belső elemzés lehetővé teszi, hogy eltérő szektorális besorolású vállalkozások esetében is objektív vizsgálati eredmények születhessenek.
6. hét	A Belső Faktor Értékelő Mátrix meghatározásának számításmenete TE: BFÉM mátrix alkalmazásával a különböző belső tényezők standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik a javítandó területek egyébként heterogén befolyása.
7. hét	Versenyképesség elemzés, a Competitive Profile Matrix (versenyképességi mátrix) elemi felállítása, az eredmények sugárdiagramos elemzése TE: A versenyképesség elemzés alapjául a Consumer Satisfaction Index, illetve az abból levont következtetések szolgálnak. Ezt követően lehet a CPM mátrix alkalmazásával objektív alapokra fektetni az összehasonlítást. A standardizálás módszerével kvantitatív számszerűsítések válnak valóvá.
8. hét	Potenciális stratégiai irányok meghatározásának, módszerei, elméleti alapjai. TE: A potenciális stratégiai irányok a vállalati divíziókban eltérőek lehetnek. Ezek, bár egy vállalatról esik szó, mégis alapvetően különbözhetnek egymástól, amikor is az erőforrásallokáció optimalizálásával a lehető legnagyobb eredmény elérése törekszünk.

9. hét	Potenciális stratégiai irányok meghatározása, SWOT-2 mátrix, BCG Mátrix, GE mátrix, McKinsey mátrix, GSM mátrix, Porter f. generikus stratégiák TE: A lehetséges stratégiai irányok meghatározására eltérő megközelítésű módszerek kerülnek bemutatásra, amelyekkel a szektorális eltérések feloldhatók, más-más alapokon nyugvó elemzésekkel a stratégiai irányvektor objektív alapokra helyezhető.
10. hét	Hosszú távú stratégiai célkitűzések, offenzív stratégiák, integrációs stratégiák. TE: A hallgatók tisztában lesznek azzal, hogy mi a különbség a jövőkép és a hosszú távú stratégiai célkitűzések között. Megismerik a belső és a külső célkitűzések kapcsolatait. Az offenzív stratégiai irányok közül tisztában lesznek a vertikális integráció és a horizontális integráció adta lehetőségekkel, korlátokkal.
11. hét	Intenzív stratégiák, piacmélyítés-eladásösztönzés, piacfejlesztés, termékfejlesztés, kapcsolt és nem kapcsolt diverzifikációk TE: Az Ansoff f. megközelítés alkalmazásával a termék-piac kapcsolatok alapelemeivel ismerkednek meg a hallgatók. Az eladásösztönzés 16 módszerének, továbbá a piacfejlesztés és termékfejlesztés előnyeinek és veszélyeinek tisztázásával képesek lesznek elhelyezni a stratégiai eszközök tárházában az intenzív stratégiákat.
12. hét	Defenzív stratégiák, korlátozás, reorganizáció, leválasztás, részbeni értékesítés, felszámolás, végelszámolás, előnyei, korlátai, hátrányai. A kvantitatív Stratégiai Tervező Mátrix (Quantitative Strategic Planning Matrix) felépítése, alkalmazási lehetőségei. TE: A stratégiai döntés egyik kulcselem az, hogy mit ne tegyünk. Ha ez nem sikerült megtenni, akkor a leépítés, a visszafejlesztés szakaszait kell átgondoltan végrehajtani. A defenzív stratégiák ezekre a lehetőségekre mutatnak rá. A QSPM mátrix alkalmazásával objektívvá tehető az eltérő, de hasonló irányba mutató változatok közül a jobb megoldások kiválasztása.
13. hét	A stratégia megvalósítása TE: A döntést követően a stratégia bevezetését kell egy logikai láncolatra felépítve megtervezni. Ebben szervezési, csapatépítési, ösztönzési kérdések kerülnek elsődlegesen hangsúlyozásra, felkeltve a figyelmet ezek szükségességére.
14. hét	A stratégia megvalósulásának ellenőrzése TE: A külső és belső tényezőkben bekövetkező változások a stratégia folyamatos ellenőrzését, auditálását teszik szükségessé. A Gantt diagram alkalmazásával folyamatos visszacsatolást lehet megvalósítani, időben lehet módosításokat kezdeményezni a stratégia hosszú távú sikeressége érdekében.

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalkozás-innováció			Kódja:	GT_MVAL009-17	
		angolul:		Business-innovation				GT_MVALS009-17	
2025/26									
Felelős oktatási egység:				Gazdálkodástudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar	
Levelező	X	Féléves		Féléves					
		10		10					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Nagy Adrián Szilárd		beosztása: habil.egyetemi docens	
A kurzus célja:									
A megtanult ismeretekkel hozzásegíteni a hallgatókat egy olyan szellemű munkavégzéshez, ahol a működési környezetre, a szervezetek életére a megnőtt gyakoriságú változások a jellemzőek, a siker indikátorai pedig a minőségi és innovatív termékekkel és szolgáltatásokkal elért pozíció és a társadalmi elégedettség. Ehhez az szükséges, hogy a hallgatók képessé váljanak a társadalmi közös tudás célszerű menedzselésére.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.									
- Ismeri a fejlesztés (változás) megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi megtérülési elemzések módjait.									
- Széleskörű vezetési és szervezési ismeretekkel rendelkezik.									
Képesség:									
- Képes felismerni a vállalkozásfejlesztési nemzetközi trendekből, európai szakpolitikákból fakadó követelményeket és fejlesztési lehetőségeket.									
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.									
Attitűd:									
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.									
- Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.									
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.									
- Nyitott a vállalkozásfejlesztést érintő gazdasági, társadalmi változások iránt, társadalmi és szociális érzékenységgel rendelkezik.									
- Munkája során határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező.									
Autonómia és felelősség:									
- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.									
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.									
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.									
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.									
- Felelősséget vállal munkájáért, a munkatársakkal és partnereivel kialakított kapcsolataiért.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									

A tantárgy keretén belül megismerik a hallgatók az innováció jelentőségét, fogalmi rendszerét és típusait, az innováció menedzsment feladatait, a vállalkozás-változás törvényszerűségeit, innovációs elméleteket-modelleket, a jelenkor kihívásait és az lehetséges válaszadás eszközeit innovációs oldalról megközelítve, a vezetői gondolkodás és vállalkozás-működtetés sajátosságait az innovációs területtel összefüggésben, innovatív oktatási és vállalkozási módszereket, az innováció intézményrendszerét, szabályozását, az innováció finanszírozási lehetőségeit, az innovatív termékek életciklusait és az innovatív beruházások sajátosságait.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az elméleti anyag átadása előadás formájában történik, de a kis létszám miatt lehetőség van kérdések feltevésére, hozzászólásra és vitára is. A gyakorlatokon otthoni felkészülést igénylő feladatokat is kapnak a hallgatók. Ezek meghatározott tematika szerinti információk összegyűjtését jelentik, amelyről referátum formában adnak számot az órákon. Ennek teljesítése kötelező.

A félévben leadott elméleti anyagból a számonkérés kollokviumon történik szóbeli és/vagy írásbeli formában.

A gyakorlatokon való részvétel kötelező, ennek az ellenőrzése folyamatos. A megengedett hiányzás a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban rögzítettek szerint lehetséges.

Értékelés

A gyakorlatához kötött egyéni feladatok értékelése megfelelt, nem felelt meg kategóriák szerint történik. A félév gyakorlatának az elfogadása a megfelelt minősítéshez kötött, ami egyben a tárgy teljesítésénél az aláírás feltétele. Az elméleti anyag értékelése vizsga formájában történik.

Kötelező szakirodalom:

Pakucs J.- Papanek G.(szerk.): Az innovációs folyamatok szervezése. Magyar Innovációs Szövetség. 2006. Budapest, 273p. ISBN 978-963-06-1724

Buzás Norbert (szerk.): Innováció menedzsment a gyakorlatban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2007. 360p. ISBN 978-963-05-8467-8

Iványi A Sz.–Hoffer I.: Innovációs folyamatok menedzsmentje, Aula Kiadó, Budapest. 2004. 334p. ISBN 963-9585-46-7

Hámori Balázs- Szabó Katalin: Innovációs verseny, Aula Kiadó, 2012

Ajánlott szakirodalom:

Vágási M. - Piskóti I. - Buzás N.(szerk.): Innováció-marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006. 378p. ISBN 963-05-8396-8

Pakucs J.- Papanek G.(szerk.): Innováció menedzsment kézikönyv. Magyar Innovációs Szövetség. 2006. Budapest, 233p.

Honlapok: www.innova.hu, www.mszh.hu; www.nih.gov.hu; www.innovacio.hu

Heti bontott tematika	
1.	A tárgy témaköreinek áttekintése, az innováció értelmezése, jelentősége TE*: A félév során áttekintett témakörök felvázolása, az innováció értelmezési kérdései és jelentősége
2.	Az innováció fogalmi rendszere, típusai, az innováció menedzsment feladata TE: Az innováció fogalmának, tartalmának, evolúciójának és fejlődésének a megértése. A termék, eljárás és a szervezeti-, szervezési-, marketing innováció jelentőségének megértése és a gyakorlati szempontok megismerése
3.	Az innováció menedzselése, törvényszerűségei, terjedése TE: használható, alkalmazható eszközrendszer, törvényszerűségek és stratégiák ismerete
4.	Vállalkozás-változás, stratégia alkotás, innovációs stratégiák TE: A változási folyamatok jellemzőinek megismerése és a tartalmi elemek között az innováció pozicionálása
5.	Az innovációs elméletek és modellek I. TE: Tételes tudás megszerzése
6.	Az innovációs elméletek és modellek II. TE: A megismert modellek gyakorlati hasznosításának összefüggései
7.	Korunk kihívásai - innovációs kihívások I. TE: A különböző szintű rendszerek, problémák beazonosítása és a megoldáskeresésben az innováció szerepe
8.	Korunk kihívásai - innovációs kihívások II. Az innováció jelentősége a globális kihívások megoldásában, különös tekintettel a környezeti-éghajlati területre
9.	Innováció a menedzsmentben, vezetői gondolkodás, vállalkozás TE: A menedzsment, valamint szervezeti, vállalkozási területek és az innováció kapcsolata, példa alapján
10.	Team Academy? Innovatív oktatási/vállalkozási metódus Innovatív oktatási és vállalkozási módszerek ismertetése gyakorlati példákkal alátámasztva
11.	Az innováció intézményrendszere és szabályozása TE: Az intézményi struktúra megismerése, szabályozási formák és tartalmuk
12.	Az innováció finanszírozása, kockázati tőke, inkubáció TE: Az innovációk megvalósításának pénzügyi lehetőségei
13.	Technológia menedzsment, életciklusok, termékfejlesztés TE: A technológia jelentőségének, az életciklusok jellemzőinek és a termékfejlesztés sajátosságainak megismerése
14.	Beruházások és innováció TE: Innovatív fejlesztések és az innováció finanszírozása, innovatív beruházások megvalósításának kérdései
15.	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Társadalmi és gazdasági előrejelzés				Kódja:	GT_MVAL010-17, GT_MVALS010-17				
		angolul:		Social and Economic Prognosis									
2025/26													
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem - Gazdaságtudományi Kar - Ökonómia Intézet									
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-				
Típus		Óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve			
		Előadás		Gyakorlat									
Nappali		Heti				Heti				gyakorlati jegy	5	magyar	
Levelező	X	Féléves		10		Féléves		10					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Bauerné Dr. Gáthy Andrea				beosztása:		egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók													
a prognosztizálással és jövőképzéssel kapcsolatos tudományos ismeretei bővüljenek, a társadalmi és gazdasági folyamatok előrejelzésének gyakorlati hasznosítási lehetőségeit megismerjék, valamint a társadalmi és gazdasági előrejelzés képességét elsajátítsák, az ehhez szükséges elméleti és metodológiai szemléletet és módszertani ismeretüket fejlesszék.													
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul													
Tudás:													
Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometria, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.													
Képesség:													
Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.													
Attitűd:													
Nyitott a vállalkozásfejlesztést érintő gazdasági, társadalmi változások iránt, társadalmi és szociális érzékenységgel rendelkezik.													
Autonómia és felelősség:													
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.													
A kurzus rövid tartalma, témakörei													
A félév első fele a prognosztika, előrejelzés, jövőkutatás alapvető fogalmainak elsajátítására, valamint a tudományterület fejlődésének megismerésére koncentrál. A jövőkutatás módszereinek, távlatainak, korlátainak megismerésén túl a különböző előrejelzési irányzatok tanulmányozása, elsajátítása is megtörténik. A félév második részében a legfontosabb társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatok jövőbeni alakulására vonatkozó előrejelzések megismerésére és elemzésére kerül sor.													
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek													
Előadáson elhangzott tananyagra építve társadalmi és gazdasági előrejelzések elemzése. A szemináriumokon EU-s országokra vonatkozó esettanulmányok bemutatásával és feldolgozásával vizsgáljuk az társadalmi és gazdasági előrejelzési metódusokat, s azok kihívásait.													
Értékelés													
A gyakorlati jegy megszerzése céljából írandó zárthelyi dolgozatot csak az a hallgató írhatja meg, aki megszerzi a félév végi aláírást. Az aláírás megszerzésének feltétele egy előre egyeztetett társadalmi és gazdasági előrejelzéshez kapcsolódó témáról, szakirodalmakra és aktuális gazdasági- és társadalmi adatsorokra épülő kiselőadás megtartása megfelelő színvonalon.													
A kiemelkedő színvonalú kiselőadások (a legalább elégséges (2)) jegyet egy jeggyel javíthatják. Az előadások anyagai a félév során elérhetőek lesznek az e.learning rendszeren.													
A számonkérés során a kötelező irodalom anyagát és az előadásokon elhangzottakat kérem számon.													
Az évközi számonkérés megírására a szorgalmi időszak alatt kerül sor. Az írásbeli dolgozatban elért eredmény adja a gyakorlati jegyet az alábbiak szerint:													
0 - 50% – elégtelen													

50,01% - 64% – elégséges
64,01% - 76% – közepes
76,01% - 87% – jó
87,01% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Kötelező szakirodalom:

Hideg É. – Nováky E. – Tóthné Szita K. (2014): A MAGYAR JÖVŐKUTATÁS TÖRTÉNETI ALAPJAI, BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM, GAZDASÁGFÖLDRAJZ ÉS JÖVŐKUTATÁS TANSZÉK, Budapest, 2014, ISBN 978-963-503-588-5

Nováky E. (2006): Jövőkutatás. Aula Kiadó, Budapest, ISBN 978-963-503-588-5

Meadows, D. – Randers, J. – Meadows D. (2005): A növekedés határai – harminc év múltán. Kossuth Kiadó, Budapest. ISBN: 9789630947084

Ajánlott szakirodalom:

Holczinger N. – Sárvári B. (2025): Fenntartható közgazdaságtan, Oktatói kézikönyv, Budapesti Metropolitan Egyetem, ISBN 978-615-5459-45-0

Farkas J. – Király G. – Koós B. – Lennert J. – Sebestény t. – Tagai G. – Zsibók Zs. (2015): *Magyarország hosszú távú társadalmi és gazdasági fejlődési pályájának előrejelzése*. MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Központ, Regionális Kutatások Intézete, 2015

Gidai E. – Tóth Ané (2001): Bevezetés a jövőkutatás elméleti és módszertani kérdéseibe, Arisztotelész Stúdium Bt. 2001. ISBN 963 00 6223

Ligeti István (szerk.): Jövőképek és gazdasági stratégiák, ECO STAT Időszaki Közlemények XXVIII. Szám

Tyukodi G. (2005): Future Management – jövőkutatás gyakorlati megközelítésben. In: A foresight technikák gyakorlati alkalmazásai, MTA-BCE Komplex Jövőkutatás Kutatócsoport Füzetek 6. (szerk. Kristóf Tamás), MTA TKI, BCE Jövőkutatás Tanszék, Budapest, 36-62.

Aktuális tanulmányok

Részletes tematika
A tárgy bevezetése, a társadalmi és gazdasági előrejelzés, a jövőkutatás a tudományok rendszerében
TE*: A társadalmi és gazdasági előrejelzés alapjául szolgáló jövőkutatási tudományterület megismerése.
Elméleti-metodológiai kérdések 1.
TE: A jövőkutatás elméleti hátterének megismerése
Elméleti-metodológiai kérdések 2.
TE: A jövőkutatás módszereihez kapcsolódó korlátok és bizonytalanságok megismerése.
Irányzatok a jövőkutatásban 1.
TE: A jövőkutatási irányzatok elkülönítése
Irányzatok a jövőkutatásban 2.
TE: A jövőkutatási irányzatok elemzése
Előrejelzési módszerek
TE: A jövőkutatáshoz kapcsolódó előrejelzési módszerek megismerése, csoportosítása
Modellezési eljárások 1.
TE: Analógiát hasznosító módszerek, kölcsönhatás módszer, célfa és fontossági fa módszer elsajátítása; A Szenárió módszer, játékelmélet módszer elsajátítása
Participatív jövőkutatás
TE: A szakértők és laikusok bevonásával történő jövőalternatívák kidolgozásának lehetőségeit sajátítják el
Az előrejelző tevékenység szervezése
TE: Az előrejelző tevékenység megszervezéshez szükséges ismeretek elsajátítása
Világ népesedési előrejelzések (túlnépesedés), Az Európai Unió népesedési előrejelzései (előregedő társadalom)
TE: A társadalmi közép- és hosszú távú előrejelzések megismerése
Gazdasági előrejelzések a Világon, az Európai Unió országaiban, Gazdasági válságok
TE: A gazdasági közép- és hosszú távú előrejelzések megismerése
A környezeti korlátok
TE: A gazdasági növekedés környezeti korlátainak megismerése
A magyar piacgazdaság fejlődése
TE: Magyarország lehetséges jövőképeinek megismerése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Számvitel vezetőknek		Kódja:	GT_MVAL013-17	
		angolul:		Accounting for Managers				
2025/26								
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. habil Orbán Ildikó	beosztása:	egyetemi docens
A képzés célja hogy a hallgatók megismerjék - a beszámoló tartalmi és formai követelményeit, - az általános és a sajátos értékelési szabályokat, - a mérleg, az eredménykimutatás, a könyvvezetés szintetizált kapcsolatrendszerét, - a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemeit - a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségeit.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A hallgató elsajátította a gazdaságtudomány, a számvitel fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket. Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét. Ismeri a gazdálkodásra ható tényezőket és azok befolyásolására használatos módszereket. A hallgató megismeri a számvitel alapfogalmait, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait. Ismeri a hazai és nemzetközi számviteli szabályokat, a gazdasági folyamatok számviteli megjelenítését.								
<i>Képesség:</i> A hallgató képes a munkaköri feladatok ellátásán túl a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. Gazdálkodási folyamatokban, projekteken vesz részt, vezetőként a tevékenységet tervezi, irányítja, szervezi, koordinálja, értékeli. A hallgató képessé válik a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.								
<i>Attitűd:</i> A hallgató innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében, nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé..								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A beszámoló tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a mérleg, az eredménykimutatás, a kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés általános és sajátos elemei, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Elméleti és gyakorlati ismertetés átadása illusztratív példákon keresztül. A kurzus anyagok (előadás és gyakorlat is) az elearning rendszeren keresztül érhetőek el. A gyakorlatokon, az előadáson elhangzott elméleti anyagokhoz kapcsolódó feladatok megoldására kerül sor, ezért az előadás anyagát ismerni kell. Követelmény, hogy a hallgatók a gyakorlatokon felkészülten jelenjenek meg.								
Értékelés A kollokviumi érdemjegy megszerzése során a hallgatóknak mind az elméleti, mind a gyakorlati tananyagból elsajátított tudásukról számot kell adniuk. A vizsgaidőszakban az elméleti részből írásban (teszt, esszé) formájában történik a számonkérés, majd ezt követően gyakorlati feladatsor megoldására kerül sor. Mindét vizsgarésznek minimálisan 60%-os eredménnyel kell rendelkeznie, a sikeres vizsgához. A kollokviumi dolgozat értékelése (mindkét vizsgarész-elméleti gyakorlati- esetén, majd azok átlagát számolva): Az elért pontszám (%-ok) alapján:								

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

Kötelező szakirodalom:

Konzultációk tananyagai és a <https://elearning.unideb.hu/course/view.php?id=1403> –ra feltett anyagok.
 Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 1. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2004
 Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001
 Dr. Kozma András: Számviteli gyakorlatok I.

Ajánlott szakirodalom:

Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2015
 Sztanó Imre: A számvitel alapjai, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Részvénytársaság, Budapest, 2015
 Horváth Katalin: Számvitel a gyakorlatban Saldo kiadó
 Éva Katalin: Számvitelelemzés I-II.
 Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016
 Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2013. Magyarázatok és példák. MKVK
 2000. évi C. törvény a számvitelről

Tematika	
5 óra	A számvitel fogalma, célja. A vállalkozási tevékenység tartalma és főbb sajátosságai, a termelési folyamat és kapcsolata a számvittel. A vállalkozó vagyona, fogalma, a vagyon kimutatása. A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. Az egyes mérlegsorok tartalma. . TE: Ismeri a számvitel fogalmát, célját és a vállalkozási tevékenység tartalmát, a vagyont, és annak kimutatásának lehetőségeit. Ismeri a számviteli mérleg lényegét, tartalmát.
5 óra	Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása. Az eredménykimutatás és tartalma, típusai. A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyonra. TE: Ismeri az eredménykimutatás lényegét, tartalmát. Az eredménykimutatás felépítését. Ismeri a gazdasági műveletek jellegzetességeit, és vagyonra gyakorolt hatásukat. Ismeri és összefüggéseiben vizsgálja a mérleg és az eredménykimutatás kapcsolatát
5 óra	A vállalkozások számviteli információs rendszere. A számviteli munka szakaszai, számviteli bizonylatok, nyilvántartások. A számvitel, beszámolás hazai és nemzetközi szabályozása. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény. A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) rendszere. Az éves beszámolóra vonatkozó általános szabályok. Az éves beszámoló tartalma, részei. Az éves beszámoló adattartalma, szerkezeti felépítése. Kiegészítő Melléklet. Üzleti jelentés. Nyilvánosságra hozatal. Könyvvizsgálat. TE: Ismeri a vállalkozások számviteli információs rendszerének lényegét, a számviteli munka szakaszait, és a számviteli bizonylatok fogalmát, kellékeit. Ismeri a különböző számviteli nyilvántartásokat, a kettős könyvvitel jellemzőit. Ismeri a számviteli szabályozás hazai és nemzetközi vonatkozásait. Ismeri az éves beszámoló tartalmát, részeit, képes azok összeállítására.
5 óra	A bekerülési érték fogalma, összetevői. Az értékcsökkenési fajtái, kiszámításuk, a leírás módja. Eszközök és források értékelése. Az adók szerepe a vállalati gazdálkodásban, számviteli megjelenítésük. TE: Ismeri a bekerülési érték fogalmát, összetevőit, az értékcsökkenés fajtáit, kiszámításuk menetét, a leírás módját, az eszközök és források értékelésének lényegét. Ismeri az adók vállalati gazdálkodásban betöltött szerepét, számviteli megjelenítését.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Pénzügyi kimutatások elemzése				Kódja:	GT_MVAL028-17 GT_MVALS028-17	
		angolul:		Financial analysis						
2025/26										
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve		
		Előadás		Gyakorlat						
Nappali		Heti			Heti		Gyakorlat	5	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Fenyves Veronika		beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók										
- A hallgatók megismerjék a vállalkozások pénzügyi elemzésének módszertanát, a pénzügyi elemzések végrehajtását és a megkapott eredményeket képesek legyenek kiértékelni. - A hallgatók megismerkedjenek a különböző pénzügyi modellekkel. - A hallgatók megismerkedjenek, felhasználói szinten tudják alkalmazni a Microsoft Office 2007 Excel programját										
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul										
Tudás:										
Ismeri a fejlesztés (változás) megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi elemzések módjait. Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes pénzügyi modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.										
Képesség:										
Képes a vállalati gazdálkodás összefüggésrendszerének és kölcsönhatásainak felismerésére, a jövőbeli jövedelmezőségre ható tényezők mindenkori jelentőségük szerinti értékelésére. Saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot alakít ki, azt képes bemutatni és azt vitában is képviselni.										
Attitűd:										
Nyitott a vállalkozásfejlesztést érintő gazdasági, társadalmi változások iránt, társadalmi és szociális érzékenységgel rendelkezik										
Autonómia és felelősség:										
Elemzi és értékeli a vállalkozás működésének tapasztalatait, kezeli annak a felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.										
A kurzus rövid tartalma, témakörei										
A hallgatók megismertetése a vállalkozások pénzügyi elemzésének módszertanával, a pénzügyi elemzések végrehajtásával és az eredmények értékelésével, illetve azok felhasználási lehetőségeivel. A hallgatók számára lehetőséget biztosítani különböző pénzügyi modellek megismerésére. Az ismeretek elmélyítése érdekében a szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg a Microsoft Office 2007 Excel programjának a felhasználásával										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
Az előadások keretében a hallgatók a pénzügyi kimutatásokkal és a pénzügyi elemzéssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, és olyan esettanulmányokat oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a pénzügyi kimutatások értelmezéséhez, elemzéséhez, ok-okozati összefüggések feltárásához.										
Értékelés										
A hallgatók számonkérése 3 részből tevődik össze:										
1. az elméleti tananyagból megírt 2 Moodle teszt (15-15%),										
2. a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldása MS Excelben (30%),										
3. önálló elemzés elvégzése és bemutatása (40%).										
A félév során a hallgatóknak el kell készíteniük egy - maguk által kiválasztott - vállalkozás legalább 20 oldalas elemzését, amit a szorgalmi időszak utolsó két hetében 10 perces prezentáción be is kell mutatniuk, a témával										

kapcsolatban kéréseket kaphatnak.. Ennek az értékelése adja a félévvégi jegy másik 60 %-át. Az elkészített dolgozat formai követelményei megegyeznek a diplomadolgozattal szemben támasztott formai követelményekkel. Tartalmi követelmény 1 oldal bevezetés, 1 oldal cégbemutató, 2-3 oldal szakirodalom, 14-15 oldal elemzés és 1 oldal összefoglalás, dolgozat mellékleteként csatolni kell az elemzés alapjául szolgáló mérleget és eredménykimutatást. Az elkészített elemzést fel kell tölteni a moodle rendszerbe a vizsga 2018. november végéig, a félév elején megbeszélte időpontban.

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Fenyves Veronika - Tarnóczy Tibor (2020): A pénzügyi kimutatások elemzése Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 156 p.

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Adorján et al (2003): Számvitel és elemzés II. kötet, Magyar Könyvvizsgálói Kamara,

Sztanó, I. – Korom, E. (2005): Amit a mérleg mutat I -II., Saldo

A Controller és a Controller Info c. folyóiratok témához kapcsolódó cikkei

Ajánlott szakirodalom:

K. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement Analysis 11th Edition, ISBN978-0078110962

TS Grewal's (2016): Analysis of Financial Statements for Class 12 - with CD : CBSE : 2016 Edition

ISBN: 9788183506038

Tematika

A pénzügyi/gazdasági döntéshozatal kihívásai. Az Excel 2007 alkalmazása pénzügyi számításokban. A pénzügyi kimutatások készítése és szerepe. Kimutatás táblázatok (pivot táblák) készítése Excel 2007-ben. A pénzügyi elemzés keretei, módszerei. Az Excel 2007 alkalmazása az elemzés eredményeinek ábrázolásában. Az eszközök elemzése. A pénzügyi elemzésben alkalmazható statisztikai módszerek az Excel 2007-ben. A saját tőke és a kötelezettségek elemzése. Az eredménykimutatás elemzése. A mérleg és eredménykimutatás komplex elemzése. Vállalati válság, csődelőrejelzés. A pénzügyi teljesítmény mérésének módszerei. Hitelelemzés. Intellektuális tőke mérése.

A hallgató képes lesz a pénzügyi/gazdasági döntéshozatal értelmezésére. A hallgató képes lesz pivot táblák készítésére. A hallgató képes lesz eredményeit különbözőképpen ábrázolni az excel segítségével. A hallgató képes lesz a pénzügyi kimutatások esetében használatos statisztikai módszerek alkalmazására. A hallgató képes lesz az eszközök, források és az eredményt meghatározó tényezők elemzésére, ok-okozati összefüggések feltárására.. A hallgató képes lesz alkalmazni a csődelőrejelzési modelleket, felismerni a vállalati válság jeleit. A hallgató képes lesz alkalmazni az intellektuális tőke mérésének különböző módszereit.

A tantárgy neve:		magyarul:		Kutatásmódszertan				Kódja:	GT_MVAL001-17
		angolul:		Research methodology					
2025/26									
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar	
Levelező	x	Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Pergéné Szabó Enikő	beosztása:	ügyvivő-szakértő PhD hallgató	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a hatékony irodalomkutatáshoz, a diplomadolgozatok és a tudományos publikációk készítéséhez szükséges alapvető kompetenciákat. Ismerjék meg a hazai és nemzetközi gazdaságtudományi, üzleti, menedzsment, valamint a hozzájuk kapcsolódó határterületek szakadatbázisait. Sajátítsák el a szabályos hivatkozás és idézés módszereit.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i>									
A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereinek. Az összegyűjtött és rendszerezett információkat mind a hagyományos, mind az online referenciakezelő szoftverek segítségével szabályosan és etikusan hivatkozni tudja.									
<i>Képesség:</i>									
Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes pontosan megfogalmazni azt a témát, amihez információt, irodalmat gyűjt. A kurzus elvégzése után képes lesz a feladat ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, oksági összefüggéseket feltárni.									
<i>Attitűd:</i>									
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, új adatbázisok és keresési , elemzési technikák megismerésére.									
<i>Autonómia és felelősség:</i>									
Önállóan szervezi meg az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kutatás folyamata, az információkeresés módszertana. Keresési módszerek elsajátítása, adatbázisok és tudományos keresők. Mesterséges intelligencia használata a kutatásban. Tudományetikai alapok. Referenciakezelő szoftverek.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Projektoktatás, feladatmegoldások									
Értékelés									
A kurzus gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegynek két összetevője van.									
1. Teszt									
2. Előre egyeztetett tematika és paraméterek alapján készített projektmunka, ami 50 tételes szakirodalmi bibliográfiát tartalmaz.									
Kötelező szakirodalom:									
Balogh, P., Huzsvai, L., Lengyel, P. & Szenderák, J. (2025). <i>Kvantitatív elemzési módszerek a gazdálkodás- és szervezéstudományok területén</i> . Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar									
Fehér, A., Fenyves, N. D., Kiss, M., Kiss, V. Á., Kontor, E., Nábrádi, Z., & Soós, M.(2025). <i>Kvalitatív kutatómódszertan a gazdálkodás- és szervezéstudományok területén</i> . Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar									
Gyurgyák, J. (2019). <i>A tudományos írás: Útmutató szemináriumi értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak</i> . Osiris									
Ajánlott szakirodalom:									

Babbie, E. (2020). *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Balassi K.
 Békés, G. & Kézdi, G. (2025). *Adatelemzés*. Alinea
 Grønhaug, K., & Ghauri, P. (2016). *Kutatásmódszertan az üzleti tanulmányokban*. Akadémia.
<https://doi.org/10.1556/9789630598590>

bontott tematika	
1-5 óra	A hatékony információkeresés alapjai, információforrások, általános fogalmak. Tudományos kutatás fogalmi, típusai. Kutatás-módszertani stratégiák. A kutatási terv. Gazdasági és üzleti adatbázisok, tudományos keresők. Keresési technikák – keresők – adatbázisok. Gyakorló feladatok TE: A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek.
6-10 óra	Mesterséges intelligencia a kutatómunkában. Tudományetikai alapvetés. Hivatkozások. Gyakorló feladatok TE: A hallgató az összegyűjtött és rendszerezett információkat szabályosan és etikusan használja. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Projektmenedzsment				Kódja:	GT_MVAL030-17			
		angolul:		Project management					GT_MVALS030-17			
2025/26												
Felelős oktatási egység:				DE GTK Gazdálkodástudományi								
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-			
Típus		Óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve		
		Előadás			Gyakorlat							
Nappali		Heti			Heti			G	4	magyar		
Levelező	x	Féléves		5	Féléves		10					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. habil. Nagy Adrián Szilárd			beosztása:		egyetemi docens	
A kurzus célja az, hogy a hallgatók												
megismerjék a projektmenedzsment alapjait, módszertanát és a legfontosabb projekt menedzsment funkciókat (pl. projekt-, tervezés, szervezés, végrehajtás, monitoring és értékelés, stb.). A tantárgy elsajátítását követően, a hallgatók képesek lesznek projektek előkészítésére és bonyolítására, valamint elsajátítják a pályázatok készítéséhez szükséges alapvető ismereteket. A tantárgy keretein belül a hallgatói team-ek az oktató irányítása mellett elkészítik egy – az EU-ós és/vagy nemzeti forrásokból támogatott, a szakhoz igazodó témájú –, projekt, projekttervét, illetve teljes pályázati anyagát. További oktatási cél a vállalati projektek irányítási elveinek, döntéshozatalának és szervezésének megismerése mellett a projektmenedzsment módszerek elsajátítása. A gyakorlatok célja, hogy a hallgatók, módszertani alkalmazásokkal, esettanulmányok feldolgozásával elmélyítsék és bővítsék ismereteiket az előadások során megismert témakörökben.												
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul												
Tudás:												
A hallgató ismeri a projektmenedzsment elméletét és gyakorlatát és rendelkezik a projektek előkészítéséhez, megvalósításához, értékeléséhez és ellenőrzéséhez szükséges szakmai ismeretekkel. Ismeri a projektek tervezéséhez, menedzseléséhez, ellenőrzéséhez, monitoringjához és értékeléséhez kapcsolódó módszertant. Tisztában van a nemzeti forrásokból támogatott projektek finanszírozási hátterével és ismeri a 2021-2027-es EU tervezési időszakában futó hazai operatív programokat. Megismeri a projektmenedzsment legújabb fejlődési irányait is.												
Képesség:												
Magas szinten képes elvégezni különböző projektek komplex költség/haszon elemzését (CBA), továbbá meg tudja ítélni az egyes projektek hatékonyságát és eredményességét. Képes a más szakterületeken dolgozó szakemberekkel való szakmai együttműködésre egy adott projekt előkészítése és megvalósítása során. Érti a projektek belső strukturális kapcsolatrendszerét. Képes a szakterületéhez kapcsolódó projektek/pályázatok előkészítésre, azok végrehajtásának irányítására és az adott projekt lezárására és értékelésére. A gyakorlatban is tudja alkalmazni a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket, különös tekintettel a projektmenedzsment módszertanára.												
Attitűd:												
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és átfogó projektmenedzsment tudás és szemlélet birtokában a későbbi tanulmányai során az „élethosszig tartó tanulás” koncepciójával azonosulni tudjon. A hallgató a kurzust követően szilárd módszertani alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a későbbiekben projektmenedzszeri feladatait pontosan, hatékonyan végezze. Megfelelő szakmai tapasztalatok és eredmények birtokában törekszik önálló kutatási projektek kidolgozására, szakmai együttműködések kezdeményezésére és kutatócsoport kialakítására. Törekszik a regionális, magyarországi és európai projektmenedzsment tevékenységet végző és fejlesztő vállalatok, kutatóintézetek projektjeihez kapcsolódó finanszírozási háttér a megismerésére. A projektek tervezés és végrehajtása során környezet- és természettudatos magatartást tanúsít.												
Autonómia és felelősség:												
A végzett hallgató a projektek vezetése során felelősséget érez mind a saját, mind a beosztottjai munkájával kapcsolatban, továbbá felelősen biztosítja az eredményes munkavégzéshez szükséges infrastruktúrális, szakmai és emberi feltételeket. A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív és hatékony legyen, továbbá szakmai és nem szakmai körökben a projektekkel kapcsolatosan megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.												
A kurzus rövid tartalma, témakörei												
A tantárgy során a hallgatók elsajátítják a finanszírozási források megszerzéséhez és felhasználásához szükséges gyakorlatot. A hallgatók a tanult projekttervezési módszereket a gyakorlatokon alkalmazzák is mely az önállóan, illetve team munkában elkészítendő feladatoknak is a részét képezik. A tananyag egy részét folyamatosan aktualizálni kell, mivel a hallgatóknak a tantárgy keretein belül meg kell ismerniük a legfontosabb nemzeti és EU-ós finanszírozású hazai pályázati rendszereket. Ez az aktualizálás elsősorban a kormányzati és pályázatfigyelői honlapokon megjelenő anyagok alapján történik, mint pl. www.palyazat.gov.hu ; www.pafi.hu ; www.palyazat.lap.hu ; www.palyazatportal.hu ; www.eupalyazatiportal.hu ; www.palyazatmenedzser.hu ; stb. Lásd ⇒ Heti bontott tematika												

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az oktatás tantermi előadások keretében és/vagy tantermen kívül, digitális munkarendben történik. Az előadások anyagai heti rendszerességgel, az órarendi időpontot megelőző napon kerülnek fel az eLearning rendszerbe. Digitális munkarend esetén az előadások és gyakorlatok órarendi idejében az on-line kommunikáció kijelölt módja: Webex. A hallgatók 3-4 fős teamekben egy létező, jelenleg is működő vállalkozás példáján keresztül vállalkozásfejlesztési érintettségű (1) projekttervet készítenek szabadon választott, de a gyakorlatvezetővel egyeztetett témában. Követelmény egy - az oktató útmutatásainak megfelelő - vállalkozásfejlesztési témájú fiktív projektterv/pályázat team munkában történő összeállítása és prezentációja.

A hallgatók bizonyos tanórák tananyagához kapcsolódóan team munkában elkészítendő (2) házi feladatot kapnak, melyet prezentáció formájában is bemutatnak. Azok a hallgatók, akik határidőre nem készítik el és töltik fel az eLearning felületre a házifeladatot nem kaphatnak aláírást. A kijelölt kommunikációs felület: eLearning.

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatói felkészülésen, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozásán, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követésén alapszik. A szakon a kétpólusú minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Értékelés

A gyakorlati jegy kialakításakor mérlegelendő szempontok: órai team-munka; az elkészített projektterv teljessége és szakmai tartalma; a projektterv prezentációja; a bemutatáskor feltett kérdésekre és elhangzott hozzászólásokra történt válaszadás. Az aláírás feltétele a házi feladat határidőre történő elkészítése és feltöltése az eLearning felületre.

Projektterv: max. 40 pont; Házi feladat: max. 10 pont; Zárthelyi dolgozat: max. 50 pont $\Rightarrow$ Összesen max. 100 pont

A végső (ötfokozatú) érdemjegy és az írásbeli zárthelyi dolgozaton szerezhető pontok (50 pont) és a gyakorlati pontszámok (40 pont +10 pont = 50 pont) alapján kerül kialakításra. (Írásbeli Zh: 50 pont; Gyakorlati pontszám: 50 pont $\Rightarrow$ mindösszesen: 100 pont) Követelmény a minimum 60%-os teljesítmény. Minden egyes team, tagjainak gyakorlati pontszáma azonos.

Kötelező szakirodalom:

SZÜCS I. – NAGY A. SZ. (2015): „*A projektmenedzsment gyakorlata*”, Debreceni Egyetem, Center-Print Nyomda, Debrecen, 2015. ISBN 978-615-80290-9-4 (<https://dea.lib.unideb.hu/items/2aa21315-d5a9-4a45-bcb1-f7064ed914df>)

GARAJ E. (2012): „*Projektmenedzsment*” Edutus Főiskola, TAMOP-4.1.2.A/2-10/1, (<https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/handle/123456789/12517?show=full>)

GÖRÖG M. (2007): „*Általános projektmenedzsment*” Aula Kiadó, Budapest, 2007.

SZÜCS I. (2023): Az előadások és gyakorlatok ábraanyaga (ppt), 2023.

Ajánlott szakirodalom:

AGGTELEKY B. – BAJNA M. (1994): Projekttervezés, Projektmenedzsment, KözDok Rt., Budapest, 1994.

GÖRÖG M. (1999): „*Bevezetés a projektmenedzsmentbe*” Aula Kiadó, Budapest, 1999

E. VERZUH (2006): Projektmenedzsment, HVG Kiadó, Budapest, 2006.

GÖRÖG M. (2008): Projektvezetés, Aula Kiadó, Budapest, 2008.

HOBBS, P. (2000): Projektmenedzsment, Scholar Kiadó, 2000.

NAGY Á. (2011): Projektértékelés, projektellenőrzés, Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2011.

M. C. THOMSETT (1990): „*The Little Black Book of Project Management*”. AMACOM, 1990.

PMBOK GUIDE (2006): Projektmenedzsment útmutató, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006.

SZÜCS I. - GRASSELLI N. (2005): „*Projektmenedzsment*”, Szaktudáskiadó Ház Rt., Budapest, 2005.

Heti bontott tematika	
1. alkalom (5 óra)	Előadás: A PM elméleti háttere: definíciók, projektípusok, projektek fázisai, PCM, a projekt erőforrásai. Projektek tervezése I.: ötlet, javaslat, projektterv; megvalósíthatósági tanulmány (<i>Brainstorming; SWOT analízis</i>). Projektek tervezése II.: logikai keretmódszer (LFA); helyzetelemzés, problémafeltárás; célkitűzéselemzés, célrendszer stratégiaalkotás (<i>problémafa, célfa; Stakeholder elemzés</i>). Projektek tervezése III.: logikai keretmátrix (LKM), tevékenységek tervezése, projektek idő-, erőforrás és költségterve. Gyakorlat: Projektípusok meghatározása; Fiktív projektciklus tartalommal való feltöltése és ismertetése. SWOT analízis készítése, Brainstorming. Problémaelemzés: problémafa készítése és prezentációja; Célelemzés: célfa; Stakeholder elemzés; Időtervezés (hálótér, Gantt diagram). Logikai keretmátrix; Erőforrások tervezése. TE: Ismeri és érti a főbb projektmenedzsment fogalmakat. Ismeri a projektek és a projekt-szerű működés definícióit és főbb jellemzőit; a projektmenedzsment alapvető eszköztárát. Tisztában van a projektek működési környezetével, a PM alapfogalmakkal. Érti és alkalmazni tudja a projektciklust. Ismeri, érti a projektek tervezésének tanult módszereit, és képes alkalmazni is azokat. Ismeri, érti a projektek tervezésének tanult módszereit, és képes alkalmazni is azokat.
2. alkalom (5 óra)	Előadás: Pályázatírás, költségek tervezése, projektek kockázata és kockázatmenedzsmentje. Projektek szervezete, projektvezetés, PM csapatépítés, projektadminisztráció. Gyakorlat: Költségtervezés, a kockázatok elemzése. Projektkommunikáció (<i>szintek, formák, irányelvek, PR</i>), projektek kommunikációs terve. A csapatépítés gyakorlata; Kommunikációs terv készítése. TE: Tájékozott a pályázati rendszerű finanszírozás alapvető sajátosságaiban, lehetőségeiben és veszélyeiben. Ismeri a pályázatok és pályázati felhívások főbb tartalmi és formai elemeit, el tudja látni a projektek kockázatértékelését és kockázat menedzsmentjét. Egy projekt koncepció vázlatos kidolgozása, és prezentációja. Ismeri az alapvető projektszervezeti struktúrákat, tisztában van azok előnyeivel és hátrányaival. Alkalmas egy projekt koncepció team munkában történő kidolgozására. Ismeri a projektkommunikáció alapjait. Alkalmas egy projekt kommunikációs tervének kidolgozására.
3. alkalom (5 óra)	Előadás: Beruházás/beszerzés, tenderezés, árajánlatok, értékelés. Beruházási projektek komplex gazdasági elemzése (CBA, NPV, IRR, PI, DPP). Projektek megvalósítása és végrehajtása: adminisztráció/dokumentáció, minőségbiztosítás, szerződéstípusok. Projekt monitoring/ellenőrzés/értékelés; projekt controlling, projektkrízis. Projektek zárása, disszemináció/fenntarthatóság. A 2021-2017-es EU tervezési időszak operatív programjai és pályázati rendszere. Hazai és EU-ós finanszírozású K+F pályázatok a 2021-2017-es EU tervezési időszakban. Gyakorlat: Árajánlat készítése és elemző összehasonlítása. Beruházási projektek költség/haszon (CBA) elemzése. Szerződések elemző értékelése; Teljesítési igazolás készítése. Projektgazdaságossági számítások. Projektek disszeminációs és fenntarthatósági tervének előkészítése. Egy kiemelt innovációs és K+F témájú pályázat elemző áttekintése. TE: Képes árajánlatok elkészítésére és kapott ajánlatok komplex értékelésére. Ismeri és alkalmazni tudja a beruházási projektek dinamikus mutatókon alapuló elemzési rendszerét. Ismeri a projektek dokumentációs rendszerét, tud szerződéseket és teljesítési igazolásokat előkészíteni. A hallgató érti a monitoring/ellenőrzés/értékelés fogalmi és tevékenységi rendszerét és azok funkcióit, és képes az alapvető projekthatékonysági számítások elvégzésére. Ismeri a projektek zárásához szükséges dokumentációs rendszert és képes egy projekt disszeminációs és fenntarthatósági tervének elkészítésére. Ismeri a 2021-2017-es EU tervezési időszak operatív programjait, különös tekintettel a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Pluszra (GINOP Plusz). Ismeri a 2021-2017-es EU tervezési időszak K+F pályázati rendszerét.

A tantárgy neve:		magyarul:		Marketing menedzsment		Kódja:	GT_MVAL023-17	
		angolul:		Marketing Management				
2025/26								
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				Marketing			Kódja:	alapszakon
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	5	magyar
Levelező	X	Féléves 10		Féléves 10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Szakály Zoltán	beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megszerzett marketing ismereteiket üzleti problémák megoldása során alkalmazni tudják. A kurzus az új témák mellett az eddig tanultak elmélyítésére törekszik az előadások és a szemináriumok segítségével, utóbbiakon egy szimulációs játék alkalmazásával.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Az előadásokból, a tantermi diszkussziókból, a tankönyvekből, illetve a szimulációs játékból a hallgatók megtanulják, hogy milyen döntésekkel kell a marketingvezetőknek szembe nézniük. - Megismerik azokat az eszközöket, módszereket és gondolkodási kereteket, amelyek segítségükre lesznek abban, hogy e komplex döntéseket hatékonyan hozzák meg.								
Képesség:								
- A kurzus célja a hallgatók analitikus, kommunikációs és prezentációs képességeinek elmélyítése, a csoportmunkára való képességek fejlesztése a marketing alapvető technológiai segédeszközeinek (Microsoft Word, PowerPoint, Internet), illetve a szimulációs játék használatával. - A hallgató önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes marketingelemzési, -modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló marketingstratégiák kialakítására, marketingdöntések meghozatalára változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
Attitűd:								
- A hallgatók tisztában lesznek a marketing szerepével mind a vállalaton belül, mind a társadalomban. A gyakorlatban a marketing ezen értelmezése hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók tudatosabb fogyasztóvá váljanak. - Etikus és tárgyilagos hozzáállás jellemzi a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a marketingtevékenységek során felmerülő társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).								
Autonómia és felelősség:								
- A kurzus végére a hallgatók tisztában lesznek a marketingdöntések komplexitásával és kihívásaival. Tisztában lesznek a hatékony és felelős marketingstratégiák létrehozásának módjaival. - A marketing területén önállóan választják ki és alkalmazzák a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan látnak el elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. - A csoportmunka megtanítja a hallgatót arra, hogy felelősséget vállaljon saját munkájáért. Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját feladatait, azokért felelősséget vállal és visel.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus témakörei a következők: Bevezetés a marketingmenedzsmentbe; Marketingstratégiák és -tervek kidolgozása; Információgyűjtés és környezetvizsgálat (makro- és mikrokörnyezet); Marketingkutatás és a kereslet előrejelzése; Fogyasztói és szervezeti piacok elemzése; Szegmentáció, célpiacképzés és pozicionálás; Termékpolitika; Márkapolitika; Szolgáltatásmarketing; Árpolitika; Disztribúció; Marketingkommunikáció; Nemzetközi marketingstratégiák; Vevőérték, elégedettség és hűség; A holisztikus marketingszervezet irányítása								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások (az előadás diáit a hallgatók tanulási céljából megkapják), tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező és opcionálisan az ajánlott irodalomból. Marketing szimulációs játék csoportmunkában, mely a hallgatók ön- és egymás értékelésével, valamint csoportos házi dolgozattal zárul. Ajánlott irodalom kiegészítő e-learning tananyagokkal (angol nyelvű e-book, online gyakorlófeladatok és tanulási terv).

Értékelés

A félév végi jegy a következőképpen áll össze:

- Vizsga: 50%
- Szimulációs játék (csoportmunka): 50%, amely a következőképpen oszlik meg:
 - házi dolgozat a követett marketingstratégiáról: 25%
 - „vállalati” teljesítmény a profit és a stratégia alapján: 25%

A szimulációs játék eredményét korrigálja pozitív és negatív értelemben (mindkét irányban maximum 50%-kal) az értékelés, amelyet a csoport tagjai egymásról és önmagukról készítenek az e-learning rendszerben a megadott határidőig. Csak az eddig leadott értékelés lesz figyelembe véve. Egy értékelést lehet leadni, ezt a későbbiekben módosítani, megváltoztatni nem lehet!

A házi dolgozatra a diplomadolgozat formai és tartalmi követelményei vonatkoznak; terjedelme minimum nettó (címlap, tartalomjegyzék, irodalomjegyzék, mellékletek nélkül) 15 oldal. Plágium esetén a dolgozatra a hallgatók 0 pontot kapnak. A dolgozat beadására egyszer van lehetőség a megadott határidőig, mással való kiváltására, ismételt beadására nincs mód.

A szimulációs játékra kapott pontok a B és C vizsga eredményébe is beszámítanak.

Érdemjegyek:

0–50%	elégtelen (1)
51–62%	elégséges (2)
63–74%	közepes (3)
75–86%	jó (4)
87–100%	jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

KOTLER, P.–KELLER, K. L. (2017): Marketingmenedzsment. Akadémiai Kiadó, Budapest, ISBN: 978-963-05-9251-2 (kötött), ISBN 978-963-05-9778-4 (dig.)

MASON, C. H.–PERREAULT, W. D. (2002): The Marketing Game! 3rd Edition, McGraw-Hill Higher Education, New York (USA), ISBN-13: 978-0072513806, ISBN-10: 0073897345

Ajánlott szakirodalom:

BAUER A.–BERÁCS J. (2019): Marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest, ISBN: 978-963-05-9773-9

KOTLER, P.–ARMSTRONG, G.–BALASUBRAMANIAN, S. (2023): Principles of Marketing. Global Edition, 19/E, Pearson, ISBN-13: 9781292449364 (PAPER BOOK), ISBN-13: 9781292449333 (E-BOOK)

KOTLER, P.–ARMSTRONG, G.–BALASUBRAMANIAN, S. (2023): Principles of Marketing. Pearson MyLab Marketing without Pearson eText. Global Edition, 19/E, Pearson, ISBN-13: 9781292449371

KOTLER, P.–KELLER, K. L.–CHERNEV, A. (2022): Marketing Management. Global edition, 16th edition, Pearson/Prentice Hall, Boston, ISBN-13: 9781292404813

KOTLER, P.–KELLER, K. L.–BRADY, M.–GOODMAN, M.–HANSEN, T. (2019): Marketing Management. 4th European edition, Pearson/Prentice Hall, Harlow, ISBN: 9781292248448

Heti bontott tematika	
1.	Ea.: Követelmények ismertetése. Bevezetés a marketingmenedzsmentbe. Marketingstratégiák és -tervek kidolgozása Szem.: Bevezetés a The Marketing Game!-be TE* A hallgatók megismerik a marketing és a marketingmenedzsment fogalmát, valamint a kapcsolódó alapfogalmakat (szükséglet, igény, kereslet, piac, csere és vevőérték), a vállalat piaci orientációjának szakaszait, a marketingmenedzsment lépéseit, illetve a stratégiai és a marketingtervezést.
2.	Ea.: Információgyűjtés és környezetvizsgálat (makro- és mikrokörnyezet). Marketingkutatás és a kereslet előrejelzése Szem.: 1. döntés (1. szint) TE A hallgatók betekintést nyernek a marketinginformációs rendszerbe és annak részeibe (elsősorban a belső nyilvántartásokba és a marketing megfigyelési rendszerbe). Megismerik a marketingkörnyezet két elemét: a makrokörnyezetet (demográfiai, gazdasági, társadalmi-kulturális, természeti, technológiai és politikai-jogi környezetet), illetve a mikrokörnyezetet (hangsúlyozottan a versenytársakat), ez utóbbihoz kapcsolódva a lehetséges versenysztratégiákat. A hallgatók megismerik a marketingkutatás fogalmát, folyamatának lépéseit, a keresletmérés alapfogalmait, a jelenlegi és a várható kereslet becslésének módszereit.
3.	Ea.: Fogyasztói és szervezeti piacok elemzése. Szegmentáció, célpiacképzés, pozicionálás Szem.: 2. döntés (1. szint) TE A hallgatók részletes betekintést nyernek a fogyasztói magatartás modelljébe, megismerik annak részeit (a fogyasztói magatartást befolyásoló személyiségjellemzőket, fogyasztói pszichológiát, a vásárlási döntési folyamatot). Emellett megismerkednek a szervezeti beszerzés fogalmával, folyamatával, a szervezeti és fogyasztói piacok különbségeivel, a beszerzési szituációkkal, illetve a beszerzési központ fogalmával. A hallgatók megismerik a szegmentáció alapfogalmait, a fogyasztói és a szervezeti piacok szegmentálásának lehetőségeit, a célpiacképzési stratégiákat, a pozicionálás alapfogalmait és lehetséges stratégiáit.
4.	Ea.: Termékpolitika. Márkapolitika. Szolgáltatásmarketing Szem.: 3. döntés (1. szint) TE A hallgatók információt kapnak a termék fogalmáról, kategóriáiról, a termékmix jellemzőiről és elemzési lehetőségeiről. Megismernek néhány speciális termékpolitikai kérdést (csomagolás, címkézés, jótállás és garancia), illetve az új termék fejlesztésének és elfogadásának folyamatát. Részletes betekintést nyernek a termékéletciklus-elméletbe. A hallgatók megismerik a márka fogalmait, a márkázás alapjait, a márkaerő-értékelő modellt, valamint a márkázási stratégia kérdéseit. Betekintést nyernek a szolgáltatásmarketing kérdéseibe (szolgáltatások fogalma, típusai, értékelése, megkülönböztető jellemzői, marketing mixe, minőségének menedzselése).
5.	Ea.: Árpolitika Szem.: 4. döntés (2. szint) TE A hallgatók betekintést nyernek az árképzés alapfogalmaiba, az új termékek árképzési lehetőségeibe, az áradaptáció és a termékmix árképzésének kérdéseibe.
6.	Ea.: Disztribúció Szem.: 5. döntés (2. szint) TE A hallgatók megismerik az ellátási lánc és a közvetítők fogalmát, valamint a disztribúciós rendszer típusait. Áttekintik az értékesítési csatorna tervezésének kérdéseit és a marketinglogisztikát. Végül a nagykereskedelmi és a kiskereskedelmi tevékenységeket is megismerik.
7.	Ea.: Marketingkommunikáció Szem.: 6. döntés (2. szint) TE A hallgatók megismerkednek a kommunikáció modelljével, a marketingkommunikáció fogalmával és eszközeivel, valamint a hatékony marketingkommunikációs folyamat kidolgozásának lépéseivel.
8.	Ea.: Nemzetközi marketingstratégiák Szem.: 7. döntés (3. szint) TE A hallgatók megismerik a külpiacon lépéssel kapcsolatos kérdéseket, ennek kapcsán betekintést nyernek a külpiacon lépés motívatoraiba, akadályaiiba, a külpiacon értékelésébe, a külpiacon lépés üzemzésébe, a külpiacon lépési módokba, a nemzetközi marketing mixbe, a származási ország hatásába, valamint a nemzetközi stratégiákba.
9.	Ea.: Vevőérték, elégedettség és hűség Szem.: 8. döntés (3. szint) TE A hallgatók megismerik az észlelt vevőérték és a vevőelégedettség fogalmát és összetevőit, a vevőjövödelmezőség elemzésének lehetőségeit, a vevőélettartam-érték kiszámításának módját, az ügyfélkapcsolat-menedzsment kérdéseit és ehhez kapcsolódóan a vevői adatbázisok alapjait.
10.	Ea.: A holisztikus marketingszervezet irányítása. A tanultak áttekintése, ismétlés Szem.: 9. döntés (3. szint), a féléves munka értékelése

	TE A hallgatók betekintést nyernek a marketingosztály lehetséges felépítésébe, más osztályokkal való kapcsolattartási lehetőségeibe. Megismerkednek a vállalatok társadalmi felelősségvállalásával, valamint a marketingterv végrehajtásának ellenőrzési és értékelési lehetőségeivel. Elmélyítik a félév folyamán tanultakat, választ kapnak az esetleges kérdéseikre.
--	---

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti kommunikáció				Kódja:	GT_MVAL006-17 GT_MVALS006-17	
		angolul:		Business communication						
2025/26										
Felelős oktatási egység:				Vezetés és Szervezéstudományi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve		
		Előadás		Gyakorlat						
Nappali		Heti		Heti		Gy	3	magyar		
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Juhász Csilla		beosztása:		habilitált egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók										
megismerkedjenek az üzleti kommunikáció jellegzetességeivel. Tréning gyakorlatok segítségével átéljék a tárgyalási helyzet nehézségeit, képesek legyenek azok felismerésére és megküzdésére. A hallgatók képesek legyenek önálló üzleti prezentáció megtervezésére, létrehozására és előadására.										
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul										
Tudás:										
- Ismeri és alkalmazza az üzleti életben a kommunikációs formákat, a kommunikáció buktatóit, szabályszerűségeit.										
- Ismeri a szóbeli és írásbeli kommunikációt a szakmai életben.										
Képesség:										
- Magas szinten dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait, rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.										
- Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.										
Attitűd:										
- Elsajátítva a kommunikációs konfliktuskezelés lehetőségeit, megismerve ennek sikeres megvalósítását és a lehetséges kudarc tipizálható okait, azokat sikerrel alkalmazza.										
Autonómia és felelősség:										
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.										
A kurzus rövid tartalma, témakörei										
Üzleti kommunikációs alapismeretek, nonverbális kommunikáció szerepe az üzleti életben, verbális kommunikáció (írásbeliség), verbális kommunikáció (szóbeliség), kommunikációs problémák az üzleti életben, Az európai kultúra sajátosságai, hatása az üzleti életre, A különböző amerikai kultúra sajátosságai, hatása az üzleti életre, Az ázsiai kultúra sajátosságai, hatása az üzleti életre, A afrikai és ausztráliai kultúra sajátosságai, hatása az üzleti életre, A szemiformális együttműködési modell, Tömegkommunikáció az üzleti életben, Tárgyalás technika I. (szituációs játékok), Tárgyalás technika II. (Ez az enyém!), Vezetői és szervezeti kommunikáció										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
tréningek, kiselőadások, csoportos szerepjátékok, prezentációk										
Értékelés										
A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az elégségeshez 60-69,9%, a közepeshez 70-79,9%, a jóhoz 80-89,9% a jeleshez 90% feletti teljesítmény kell.										
Kötelező szakirodalom:										
Fodor L. – Kriskó E.: A hatékony kommunikáció alapjai. Noran Libro. Budapest 2014 e-könyv formában ISBN: 9786150000000, 2020 Hofmeister-Tóth Á.: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó Budapest, 2013 https://mersz.hu/hofmeister-toth-mitev-uzleti-kommunikacio-es-targyalastechnika 2016 Navarro, J.: A testbeszéd kézikönyve - Rejtett kommunikáció A-tól Z-ig Libri Könyvkiadó, Budapest 2020										

Muhoray R. - Szabó P.: Válg profi előadóvá! - A kiemelkedő prezentációk tartásának 7 lépése. Guruló Egyetem, Budapest, 2017

Pease, A.: Testbeszéd - Gondolatolvasás gesztusokból. Park Kiadó Budapest 2017

Garr Reynolds: PreZENTáció - Egyszerű ötletek prezentációk készítéséhez és előadásához HVG Könyvek, Budapest, 2017

Ajánlott szakirodalom:

Berckhan, B.: Verbális önvédelem - Magabiztos válaszok bántó megjegyzésekre Bioenergetic Kft Budapest, 2017

Bodor-Eranus E. - Szvetelszky Zs.: A pletyka természete - Ahol nincs információ, ott keletkezik. Typotex Elektronikus Kiadó, Budapest 2020

Bőhm K.: Sem megerősíteni, sem cáfolni... - Lépünk túl a közhelyeken hatékony kríziskommunikációval! HVG Könyvek, Budapest, 2018

Friedemann Schulz von Thun: A kommunikáció zavarai és feloldásuk - Általános kommunikációpszichológia Háttér Kiadó Kft, 2019

Gilbert, B. - King, L.: Hogyan beszélj lenyűgözően bárkivel bárhol bármikor? - A mesteri kommunikáció titkai. Bagolyvár trade Kft, Budapest, 2016

Szabó K.: Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó Budapest, 2009

Neményiné Gyimesi I.: Hogyan kommunikáljunk tárgyalás közben? Akadémiai Kiadó Budapest, 2019

Szvetelszky Zs.: Rejtett szervezetek - Az informális kommunikáció hatalma Typotex Kiadó, Budapest, 2017

Tchappeler, R. – Krogerus, M.: 44 kommunikációs modell – A hatékony önkifejezés és eredményes együttműködés könyve. E-könyv, HVG Kiadó, Budapest 2020

Bontott tematika	
1.	Hatékony kommunikáció TE*A hallgató megérti mi a különbség a kommunikáció és a hatékony kommunikáció között
2.	A jelentés TE A hallgató megtanulja a jelentésírás követelményeit
3.	A hatékony üzleti írásbeliség TE A hallgató megtanulhatja a hatékony üzleti írásbeliséget.
4.	Kommunikációs problémák az üzleti életben TE A hallgató megtanulhatja milyen kommunikációs problémákkal találkozhat az üzleti életben
5.	A verbális kommunikáció gyakorlása TE Megtanulhatják melyek a hatékony verbalitás jellemzői
6.	Üzleti prezentáció az elméletben TE megértik hogyan lehet összeállítani egy prezentációt
7.	Prezentációs gyakorlatok 1. TE egyszemélyes prezentálás
8.	Prezentációs gyakorlatok 2 TE Kiscsoportos prezentálás
9.	Prezentációs gyakorlatok 3 TE Nagycsoportos prezentálás alatt a hallgató megtanulhatja legyőzni a félelmeit
10.	Krízis kommunikáció TE megtapasztalhatja a hallgató milyen eszközöket használhat krízis esetén
11.	Tárgyalástechnika 1 Szituációs szerepjátékok TE Szerepjátékon keresztül megtapasztalják a tárgyalási szituációk különbségeit
12.	Tárgyalástechnika 2 TE Megtapasztalják a
13.	Interkulturális és nemzetközi üzleti kommunikáció TE A hallgató megtanulhatja a nemzetek, kultúrák közötti különbségeket
14.	Vezetői, szervezeti kommunikáció TE A szervezet és a vezető kommunikációs sajátosságainak felismerése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		A szolgáltató vállalkozás			Kódja:	GT_MVAL007-17
		angolul:		Service company				
2025/26								
Felelős oktatási egység:				DE GTK Gazdaságtudományi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Bittner Beáta	beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a hallgatókat megismertetni a szolgáltatási szektor jelentőségével, a szolgáltatások és a szolgáltató vállalkozások működésének sajátosságaival. A hallgatók a tananyag elsajátítását követően megismerik a szolgáltatás nyújtás szervezeti kereteinek és működésének alappilléreit, fő befolyásoló tényezőit.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Érti a szolgáltató szervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit								
- Ismeri a szolgáltató vállalkozás tervezési és vezetési sajátosságait, szakmai és etikai normáit.								
- Ismeri és érti a szolgáltatásokhoz kapcsolódó alapvető és átfogó fogalmakat, elméleteit, jellegzetességeit és összefüggéseit.								
- Érti a szolgáltató vállalkozások működését meghatározó külső és belső tényezőket.								
Képesség:								
- Képes a szolgáltató vállalat működésének megtervezésére, kialakítására, a szolgáltatási folyamatok tervezésére, a működéssel összefüggő visszajelzések begyűjtésére, értékelésére, kezelésére.								
Attitűd:								
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan tervezi a szolgáltató vállalkozás működésének területeit, kialakítását, folyamatokat, a munkatársak együttműködését szervezeten belül és kívül egyaránt								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A szolgáltatási szektor háttere, szolgáltatás fogalmi definiálása								
A szolgáltatások nemzetgazdasági jelentősége								
Szolgáltatások csoportosítása és az egyes csoportok jellemzése (üzleti, állami, profit célú, non-profit, stb).								
Servuction modell és annak értelmezése								
Szolgáltatás, mint folyamat megismerése								
Szolgáltatások menedzsmentjének sajátosságai és feladatai								
Költségszámítás és árazás								
Fogyasztói magatartás a szolgáltatásoknál								
Vevői kapcsolatok és vevőmegtartás								
Vevői elégedettség és minőség a szolgáltatásoknál								
Panaszkezelési eljárások								
Emberi erőforrással kapcsolatos sajátosságok és menedzsment feladatok								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás keretében ismerkedés a téma hátterével és az órán az aktuális témához szorosan illeszkedő kiscsoportos feladatok megoldása, vélemények ütköztetése, esettanulmányok elemzése.

Értékelés

kollokvium (100%)

Kötelező szakirodalom:

A tantárgy előadásain és gyakorlatain elhangzott és kiadott anyagok;

Kenesei Zs. & Kolos K. (2025) Szolgáltatásmarketing és -menedzsment, Alinea, **ISBN:** 9786155303418

John R. Bryson and Peter W. Daniels: The Handbook of Service Industries -

Growth and Change 39(4):670-673 DOI: 10.1111/j.1468-2257.2008.00452.x

Heidrich Cs. (szerk.) (2017): Szolgáltatás-menedzsment. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN 978-963-454-145-5

Ajánlott szakirodalom:

Bordoloi & Fitzsimmons (2023): Service Management, Amazon, McGraw-Hill

Kotler (2012): Marketingmenedzsment

Journal of Services Marketing

K.G Hoffman – J.E.G. Bateson (2017): Services Marketing Concepts, Strategies, & Cases, 2017, Cengage Learning, ISBN: 9781285429786

Probáld Ferenc (2011): A gazdaság általános jellemzői. In: Kocsis Károly – Schweitzer Ferenc (szerk.): Magyarország térképekben. Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest. pp. 139-147.

Órai bontott tematika	
1.	Szolgáltatás szektor háttere, fejlődése TE*részletesen ismeri az alapvető elméleti hátteret
2.	A szolgáltatások sajátosságai TE részletesen ismeri az alapvető elméleti hátteret
3.	Szolgáltatás, mint folyamat megismerése TE ismeri és használja az alapvető elemzési módszert
4.	A szolgáltatás pozicionálása, árazása, szegmentálás TE: ismeri és használja az alapvető elemzési módszert
5.	A szolgáltatások kommunikálása TE részletesen ismeri az alapvető elméleti hátteret
6.	Szolgáltatásminőség TE részletesen ismeri az alapvető elméleti hátteret
7.	Esettanulmányok feldolgozása TE: Nyitott új kérdések megválaszolására, problémák megoldására
8.	Fogyasztói magatartás TE: részletesen ismeri az alapvető elméleti hátteret
9.	Vevői elégedettség, Vevők csoportosítása, Vevőmegtartás TE részletesen ismeri az alapvető elméleti hátteret
10.	Panaszkezelés TE ismeri és használja az alapvető elemzési módszereket

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalatfinanszírozás és pénzügyi stratégiák				Kódja:	GT_MVAL014-17	
	angolul:	Corporate Finance and Financial Strategies						
2025/26								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Lakatos Vilmos		beosztása:		egyetemi docens
A képzés célja								
A tantárgy vállalati pénzügyek alapismeretekre épít, azokat fejleszti tovább. Az alapvető cél a rövid és hosszú távú pénzügyi elméletek gyakorlati alkalmazási lehetőségeinek bemutatása. A kurzus során a forgótőke menedzsment, a beruházási és finanszírozási témakörök együttes kezelése a cél. Azt is vizsgáljuk, hogy a fenti összetett szempontrendszer alapján hogyan lehet vállalati értéket növelő pénzügyi stratégiákat kialakítani. A szemináriumon feladatsorok és esettanulmányok megoldásával foglalkozunk.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A vállalati pénzügyi döntések középpontjában, a stabil fizetőképesség fenntartása mellett, a vállalat folyamatos értéknövekedése áll, amelyet a sikeres vállalatfinanszírozás biztosít. A vállalatfinanszírozás általános célja egyrészt a reális piaci ár meghatározása (becslése), elismertetése pl. eladás, fúzió, felvásárlás, vagy likvidálás esetén; másrészt a vállalati értékalakulás folyamatos követése és a vállalati érték növelése.								
A Hallgatók ismerik és értik a vállalkozások működésének alapvető gazdasági feltételeit, amelyekre alapozva finanszírozási folyamatokat tudnak elemezni és értékelni.								
Képesség:								
A Hallgatók az elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a vállalatok illetve a vállalati vagyonelemek értékelésére, a finanszírozási lehetőségek feltárására, azokra történő javaslat tételre.								
Attitűd:								
Nyitott a vállalati pénzügyi értékelési és a finanszírozási döntéshozzájárulást érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a vállalatfinanszírozási folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tantárgy oktatása során a bevezető vállalat és vagyonelemértékelést követően a rövid és hosszú távú pénzügyi elméletek gyakorlati alkalmazási lehetőségei kerülnek bemutatásra. A kurzus során a forgótőke menedzsment, a beruházási és finanszírozási témakörök együttes kezelése a cél. Azt is vizsgáljuk, hogy a fenti összetett szempontrendszer alapján hogyan lehet vállalati értéket növelő pénzügyi stratégiákat kialakítani. A szemináriumon feladatsorok és esettanulmányok megoldásával foglalkozunk.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások keretében a hallgatók a vállalatfinanszírozással kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat, esettanulmányokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a finanszírozási ismeretek területén, a döntéstámogatásban, ok-okozati összefüggések feltárásában.								
Értékelés								
Az aláírás megszerzésének feltételei:								
Az aláírás feltétele a kurzus felvétele a Neptunban. Levelező tagozaton ajánlott a konzultációs gyakorlatokon való aktív részvétel és az elméleti tananyag előzetes ismerete.								
Számonkérés módja:								
A kollokviumi jegy (K) megszerzése: A kollokviumra a vizsgaidőszakban van lehetőség. A kollokvium írásban történik, a kollokviumi dolgozat gyakorlati és elméleti kérdéseket, feladatokat is tartalmaznak 50-50%-os arányban a szemeszterben leadott tananyagokra alapozva.								
A kollokviumi dolgozat értékelése:								

Az elért pontszám (%-ok) alapján: 60% alatt: 1, elégtelen 60-69%: 2, elégséges 70-79%: 3, közepes 80-89%: 4, jó 90-100%: 5, jeles	
Kötelező szakirodalom: Órai tananyag és a https://elearning.unideb.hu/course/view.php?id=1403 –ra feltett anyagok. Gyulai L. : A kis- és középvállalkozások üzleti finanszírozása, 2013 https://www.tankonyvtar.hu/hu/ Walter György: Vállalatfinanszírozás a gyakorlatban Alinea Kiadó, 2014.	
Ajánlott szakirodalom: Atrill, P. (2009): Financial management for decision makers. 5th ed., Pearson Education Limited, ISBN 978-0-273-71764-5 Sagner, J.: Essentials of Working Capital Management. John Wiley & Sons, Inc., 2011. Brealey, R.A.-Myers, S.C.: Modern vállalati pénzügyek. Panem Kft., Budapest, 2005. Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, 2011.	

Tematika	
5 óra	A finanszírozás alapfogalmai, A belső finanszírozás módjai, Vállalkozások külső finanszírozása, Finanszírozás hitelből TE: A hallgató ismeri a hitelek finanszírozásban betöltött szerepét és azok feltételrendszerét TE: A hallgató ismeri a finanszírozási alapfogalmakat TE: A hallgató ismeri a belső finanszírozás folyamatát TE: A hallgató ismeri a külső finanszírozás lehetőségeit
5 óra	Finanszírozás követelést megtestesítő értékpapírokkal Finanszírozás részesedést megtestesítő értékpapírokkal Egyéb finanszírozási lehetőségek. Finanszírozás a vállalat különböző életciklusaiban Osztalékpolitika és tőkeszerkezet TE: A hallgató ismeri a kötvények finanszírozásban betöltött szerepét TE: A hallgató ismeri a részvények finanszírozásban betöltött szerepét TE: A hallgató ismeri a kockázati tőke, stb. finanszírozásban betöltött szerepét TE: A hallgató ismeri a vállalati életciklusok finanszírozási jellegzetességeit TE: A hallgató ismeri a tulajdonosok és menedzserek finanszírozási elvárásait
5 óra	A finanszírozási kockázatok kezelése Vállalati pénzügyi stratégiák kialakításának alapvető kérdései Vállalati pénzügyi stratégiák működése és értékelése Induló és stabilan működő vállalkozás finanszírozási lehetőségei TE: A hallgató esettanulmányokon keresztül megismeri az induló és stabil vállalkozás finanszírozási lehetőségeit TE: A hallgató ismeri a saját és idegen tőke hozamelvárásainak jellegzetességeit TE: A hallgató ismeri a pénzügyi stratégia helyét a vállalati stratégiában és annak részleteit TE: A hallgató ismeri a hosszú távú pénzügyi folyamatok menedzselését (tervezés-ellenőrzés-elemzés-beavatkozás)
5 óra	Vállalkozásbővítő stratégiák finanszírozási lehetőségei - Válsághelyzetben lévő vállalkozás finanszírozási lehetőségei Vállalati pénzügyi stratégiák működése és értékelése Induló és stabilan működő vállalkozás finanszírozási lehetőségei Vállalkozásbővítő stratégiák finanszírozási lehetőségei - Válsághelyzetben lévő vállalkozás finanszírozási lehetőségei TE: A hallgató esettanulmányokon keresztül megismeri a bővítő és válságban lévő vállalkozás finanszírozási lehetőségeit TE: A hallgató ismeri a hosszú távú pénzügyi folyamatok menedzselését (tervezés-ellenőrzés-elemzés-beavatkozás) TE: A hallgató esettanulmányokon keresztül megismeri az induló és stabil vállalkozás finanszírozási lehetőségeit TE: A hallgató esettanulmányokon keresztül megismeri a bővítő és válságban lévő vállalkozás finanszírozási lehetőségeit

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Innováció módszertan		Kódja:	GT_MVAL018-17		
		angolul:		Innovation methodology			GT_MVALS018-17		
2025/26									
Felelős oktatási egység:				Gazdálkodástudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Gabnai Zoltán		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja:									
A tárgy gondolkodási keretet és gyakorlati módszertant ad az innovációs vezetői döntések előkészítéséhez és a döntések végrehajtásához. Ismeretei felhasználhatóak a termékek, szolgáltatások, folyamatok-technológiák korszerűsítéséhez és a szervezeti változtatások révén a profit és non profit szektor versenyképességének fokozásához, valamint a vállalati rendszer elemeinek megújításához.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. - Ismeri a fejlesztés (változás) megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi megtérülési elemzések módjait. - Széleskörű vezetési és szervezési ismeretekkel rendelkezik.									
Képesség:									
- Képes felismerni a vállalkozásfejlesztési nemzetközi trendekből, európai szakpolitikákból fakadó követelményeket és fejlesztési lehetőségeket. - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.									
Attitűd:									
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. - Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. - Nyitott a vállalkozásfejlesztést érintő gazdasági, társadalmi változások iránt, társadalmi és szociális érzékenységgel rendelkezik. - Munkája során határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező.									
Autonómia és felelősség:									
- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. - Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is. - Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. - Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel. - Felelősséget vállal munkájáért, a munkatársakkal és partnereivel kialakított kapcsolataiért.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A tantárgy keretén belül megismerik a hallgatók az innovációs alapokat, az innováció mérésének jelentőségét, lehetőségeit, az innovációs folyamatokat és modelleket, az innováció kutatás-fejlesztéssel való kapcsolatát és a TRL-szinteket, az innováció irányítását, iparjogvédelmi kérdéseket, innovációs szakpolitikákat, kereteket, az innovációs ökoszisztémákat, a Lean menedzsment sajátosságait, a tudásmenedzsment alapjait, emellett szó lesz minőségügyi, minőségmenedzsment és értéklánc-menedzsment területeihez kapcsolódó kérdésekről is.									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az elméleti anyag átadása előadás formájában történik, de a kis létszám miatt lehetőség van kérdések feltevésére, hozzászólásra és vitára is. A gyakorlatokon otthoni felkészülést igénylő feladatokat is kapnak a hallgatók. Ezek meghatározott tematika szerinti információk összegyűjtését jelentik, amelyről referátum formában adnak számot az órákon. Ennek teljesítése kötelező.

A félévben leadott elméleti anyagból a számonkérés kollokviumon történik szóbeli vagy írásbeli formában.

A gyakorlatokon való részvétel kötelező, ennek az ellenőrzése folyamatos. A megengedett hiányzás a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban rögzítettek szerint lehetséges.

Értékelés

A gyakorlathoz kötött egyéni feladatok értékelése megfelelt, nem felelt meg kategóriák szerint történik. A félév végén az érdemjegy megszerzése a megfelelt minősítéshez kötött. Az elméleti anyag értékelése vizsga formájában történik.

Kötelező szakirodalom:

1. Az e-Learning rendszerbe feltöltött elméleti és gyakorlati anyagok (Gabnai Z. – Nagy-Tóth B., 2025)
2. Hoffer I.: Innovációmenedzsment. Akadémiai Kiadó, 2023. ISBN: 978 963 454 885 0. URL: https://mersz.hu/dokumentum/m1060im_1/

Ajánlott szakirodalom:

1. Pakucs J.- Papanek G.(szerk.): Innováció menedzsment kézikönyv. Magyar Innovációs Szövetség. 2006. Budapest, 233p.
2. Buzás Norbert (szerk.): Innováció menedzsment a gyakorlatban. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2007. 360p. ISBN 978-963-05-8467-8
3. Iványi A Sz. – Hoffer I.: Innovációs folyamatok menedzsmentje, Aula Kiadó, Budapest. 2004. 334p. ISBN 963-9585-46-7
4. Hámori Balázs – Szabó Katalin: Innovációs verseny, Aula Kiadó, Budapest, 2012.
5. Tidd, J. – Bessant, J.: Managing Innovation: Integrating Technological, Market and Organizational Change. Wiley, 7th Edition, 2020.

Egyéb dokumentumok:

Nemzeti K+F+I stratégia

Intelligens szakosodási stratégia

GINOP Plusz és Horizont Európa dokumentumok

Honlapok:

I. Hazai szakmai honlapok

Magyar Innovációs Szövetség (MISZ) – hazai innovációs hírek, pályázatok, statisztikák, jogszabályok

<https://www.innovacio.hu/>

Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH) – szabadalom, védjegy, iparjogvédelem, know-how

<https://www.sztnh.gov.hu/>

Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) – hazai és EU K+F+I pályázatok, TRL, Horizont Európa

<https://nkfi.gov.hu/>

GINOP Plusz Operatív Program – vállalkozásfejlesztési és innovációs pályázati kiírások

<https://www.palyazat.gov.hu/ginop-plusz>

HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat – kutatóintézetek, tudásbázisok, projektek

<https://hun-ren.hu/>

II. EU és nemzetközi innovációs oldalak

European Innovation Scoreboard (EIS) – EU innovációs rangsorok, indikátorok, összehasonlítások

<https://ec.europa.eu/research-and-innovation/en/statistics/performance-indicators/european-innovation-scoreboard>

Horizon Europe (Horizont Európa) – EU aktuális K+F+I keretprogramja, prioritások, pályázatok

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en

OECD Innovation Policy Platform – globális innovációpolitikai trendek, elemzések, országprofilok

<https://www.oecd.org/innovation/inno/innovationpolicyplatform.htm>

World Intellectual Property Organization (WIPO) – nemzetközi szabadalmak, PCT rendszer

<https://www.wipo.int/portal/en/index.html>

European Patent Office (EPO) – európai szabadalmi adatbázis, eljárások, információk

<https://www.epo.org/>

Lean és minőségmenedzsment: ISO – International Organization for Standardization – innovációirányítás (ISO 56002), minőségirányítás (ISO 9001) szabványok

<https://www.iso.org/standards.html>

Lean Enterprise Institute – Lean módszertan esettanulmányok, cikkek, workshop anyagok

<https://www.lean.org/>

Heti bontott tematika

1. alkalom (ea + gy)	- A tárgy témaköreinek áttekintése, az innováció jelentősége TE*: A félév során áttekintett témakörök felvázolása, a témakörök jelentősége - Innovációs trendek, az innovációs teljesítmény mérése (rangsorok, indikátorok) TE: Nemzetközi, nemzeti és szervezeti szintű mérési lehetőségek megismerése és a mérési eredmények értékelése, lehetőségei - Innovációs alapok, folyamatok tervezése, innovációs modellek TE: Az innováció alapjai, típusai, a területet jellemző folyamatok sajátosságai, modellek megismerése - Innováció és kutatás-fejlesztés, TRL szintek TE: Különbség a fogalmak között, a TRL szintek jellemzőinek megismerése - Innováció irányítás, szabvány TE: Az innováció irányítási kérdései, alkalmazható szabványok
2. alkalom (ea + gy)	- Iparjogvédelmi alapok, szellemi tulajdonvédelem TE: A szellemi tulajdon védelmének formái, eszközei, iparjogvédelmi kategóriák ismertetése - Innovációs stratégiák, szakpolitikák, források TE: Korábbi és jelenlegi törekvések, szakpolitikák, források megismerése - Innovációs ökoszisztémák és együttműködések TE: Az innováció szereplői közötti együttműködési lehetőségek, kapcsolatok és rendszerek - Lean menedzsment, tudásmenedzsment TE: Lean menedzsment, mint bevált út a szervezetek működésének és a szervezési kihívásoknak való megfelelés; a tudás, mint erőforrás és a tudásalapú gazdaság - Minőségmenedzsment, audit, értéklánc-menedzsment, értékelemzés TE: A minőségmenedzsment eszközei, sajátosságai és az audit szerepe, az értékteremtés

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalati döntéstámogató rendszerek				Kódja:	GT_MVAL019-17 GT_MVALS019-17		
		angolul:		Enterprise Decision Support System							
2025/26											
Felelős oktatási egység:				Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet							
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve			
		Előadás		Gyakorlat							
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar			
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10						
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Lengyel Péter József		beosztása:		egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók											
Megismerjék és elsajátítsák:											
- az üzleti informatika legfontosabb részterületeit, azok stratégiai fejlődési irányait, különös tekintettel a vállalkozások pénzügyi folyamatait támogató informatikai alkalmazásokra; - a vállalati döntéstámogatás céljait, eszközrendszerét és a vállalkozások pénzügyi folyamatainak szemléltetésén keresztül a döntéstámogató folyamat működését; - azokat a vállalati gyakorlatban használt integrált informatikai alkalmazásokat, amelyek a teljes vállalati folyamathierarchiát lefedve biztosítják a megfelelő információkat a döntéstámogató rendszerek számára; - a vállalati döntéstámogatás feladatára kifejlesztett vezetői információs rendszereket, azok működésének legfontosabb céljait, eszközrendszerét és működésüket, konkrét gyakorlati példákon és eszközökön keresztül; - felhasználói ismeretek szintjén a döntéstámogató vállalati informatikai alkalmazásokat.											
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul											
Tudás:											
- Elsajátította a gazdaság mikro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait. - Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. - Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. - Érti a vállalkozások struktúráját, működését és kapcsolatrendszerét, a vállalkozások viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a gazdasági döntések információs és motivációs tényezőit. - Széleskörű vezetési és szervezési ismeretekkel rendelkezik.											
Képesség:											
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára. - Képes a vállalati gazdálkodás összefüggésrendszerének és kölcsönhatásainak felismerésére, a jövőbeli jövedelmezőségre ható tényezők mindenkorai jelentőségük szerinti értékelésére. - A feltárt szakmai forrásokat, adatokat rendszerezi, kritikailag elemzi, az infokommunikációs technológiai eszközök segítségével is. - Saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot alakít ki, azt képes bemutatni és azt vitában is képviselni. - A munkaköri feladatok ellátásán túl a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. - Képes nagyméretű és összetett projektben, csoportos problémamegoldásban részt venni, vezetőként a tevékenységet vezetni, szervezni, értékelni.											
Attitűd:											
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. - Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Nyitott a vállalkozásfejlesztést érintő gazdasági, társadalmi változások iránt, társadalmi és szociális érzékenységgel rendelkezik.											
Autonómia és felelősség:											
- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.											

- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is. - Elemzi és értékeli a vállalkozás működésének tapasztalatait, kezeli annak a felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.
A kurzus rövid tartalma, témakörei Információ elmélet, Rendszerelmélet Információs rendszerek; Döntéshozatal és döntéstámogatás; Vezetői információs rendszerek; Információtechnológiák a vállalati döntéstámogatásban; Adatbázis, adattárház, adatbányászat; Döntéstámogató rendszerek, Döntéstámogató rendszerek típusai Üzleti intelligencia; ARIS üzleti modellező rendszer; ERP rendszerek – SAP R/3, SAP Business One, Oracle, Open Source;
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Az oktatás félévi 10 elméleti előadásból és 10 gyakorlati órából áll. Az elméleti tananyag elsajátításához az előadáson elhangzottak, a prezentációk és jegyzetek, könyvek állnak a hallgatók rendelkezésére. A gyakorlati foglalkozások ERP rendszer, döntéstámogatási alkalmazások, vezetői információs rendszer alkalmazásával folynak. Számonkérés: elméleti teszt dolgozat, szóbeli vizsga és egy komplex gyakorlati feladat (esettanulmány).
Értékelés A félév során 100 pontot lehet szerezni, melyből a vizsgán 50 pont (írásbeli teszt 30 pont és szóbeli 20 pont) 2 gyakorlati feladat teljesítésével újabb 50 pont szerezhető. Ponthatárok: 0-59: elégtelen(1); 60-69: elégséges(2), 70-79: közepes (3), 80-89: jó(4), 90-100: jeles (5).
Kötelező szakirodalom: Herdon M., Füzesi I., Rózsa T. (2005) Vezetői információs rendszerek. Egyetemi elektronikus jegyzet Gazdasági agrármérnök hallgatók számára. (Lektorálta: Salga Péter) Debreceni Egyetem, ATC AVK, Gazdasági- és Agrárinformatikai Tanszék, 1-125 p. Herdon Miklós, Rózsa Tünde: Információs rendszerek az agrárgazdaságban Budapest: Szaktudás Kiadó Ház, 2011. 244 p. Magyarországon. ComputerBooks Kiadó, Budapest. ISBN 963-618-246-9 Sántáné - Biró - Gábor - Kő – Lovrics (2008) Döntéstámogató rendszerek, Szerkesztette: Sántáné- Tóth Edit. Panem Kiadó, Budapest. ISBN 978-9-635454-82-2
Ajánlott szakirodalom: Efraim Turban, Dorothy Leidner, James Wetherbe, Ephraim Mclean (2008) Information Technology For Management, 6Th Ed(WITH CD). Wiley India Pvt. Ltd Efrain Turban, Ramesh Sharda, Efraim Turban, Ting-Peng Liang, Jay E. Aronson (2007) Decision Support And Business Intelligence Systems, Prentice Hall Faisal Hoque (2000) e-Enterprise: Business Models, Architecture, and Components Cambridge University Press Hetyei József (szerk.) (2001) Vezetői döntéstámogató és elektronikus üzleti megoldások

Alkalmanként bontott tematika	
1.	Előadás: Információ elmélet, Rendszerelmélet Adatbázisok, adatbázis-kezelő rendszerek Információs rendszerek ERP rendszerek Döntéshozatal és döntéstámogatás Vezetői információs rendszerek Információtechnológiák a vállalati döntéstámogatásban TE*: A hallgató ismeri az Excel és az MS Access készség szintű alkalmazását döntési feladatok megoldásában, az SQL parancsok használatát az adatbázis lekérdezésekben, a vállalati információs rendszerek funkcionális moduljait, az ERP rendszerek fogalmát és jellemzőit, a döntéstámogatási rendszerek típusait és alkalmazási lehetőségeit, a vezetői információs rendszerekkel szemben támasztott követelményeket, valamint a multidimenzionális adatkezelés lényegét és az OLAP funkciókat.
2.	Előadás: Adatbázis, adattárház, adatbányászat Döntéstámogató rendszerek, Döntéstámogató rendszerek típusai Üzleti intelligencia ARIS üzleti modellező rendszer ERP rendszerek TE: A hallgató megismeri az adattárház szerepét a vezetői döntéstámogatásban, a döntéstámogató rendszerek felépítését és típusait, az üzleti intelligencia alkalmazásokat
3.	Gyakorlat: Táblázatkezelő rendszerek a döntéstámogatásban. Adatbázisok. Adatbázis Access saját feladat. Adatbáziskezelés MS SQL-el. Lekérdezések. Információs rendszerek funkcionális felépítése, moduljai ERP bemutatás. Képernyő felépítés, tájékozódás. ERP lehetőségei a döntéstámogatásban. ERP törzsadatok, forgalmi adatok. Kereskedelmi folyamat. (beszerzés, raktározás, értékesítés, pénzügyi funkciók). TE: A hallgató készség szinten alkalmazza az Excel és az MS Access rendszereket döntési feladatok megoldásában, elsajátítja az SQL parancsok használatát, megismeri a vállalati információs rendszerek funkcionális moduljait, az ERP rendszerek felépítését és jellemzőit, valamint képes alkalmazni az ERP rendszereket a döntéstámogatásban, és a kereskedelmi folyamatokat esettanulmányokon keresztül elemzi.
4.	Gyakorlat: Esettanulmány gyártási folyamatra. Lekérdezések, riportok készítése. Üzleti intelligencia alkalmazások a vállalati döntéstámogatásban. Folyamatmodellezés ARIS segítségével. Modellezni egy tipikus kereskedelmi folyamatot, szerviz folyamatot. Rendszerjellemzők áttekintése, elemzése, összehasonlítása. TE: A hallgató elsajátítja a döntéstámogató lekérdezések és riportok készítését, megismeri az üzleti intelligencia alkalmazásokat, az ARIS üzleti modellező rendszer használatát, az ERP rendszerek elemzését és összehasonlítását, az ERP értékelés alapelveit és azok gyakorlati alkalmazását, valamint fejleszti prezentációs és kommunikációs készségeit.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalkozásfejlesztési politika		Kódja:	GT_MVAL020-17		
		angolul:		Enterprise development policy			GT_MVALS020-17		
2025/26									
Felelős oktatási egység:				DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		K	3	magyar	
Levelező	X	Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr Nagy Adrián Szilárd		beosztása: habil.egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
A tárgy azokat a szakembereket kívánja kellő ismeretekkel felvértezni, akik az államigazgatás, az NGO-k, a különböző vállalkozástámogatási szervezetek, érdekképviseltek, stb. keretében foglalkoznak vállalkozásfejlesztéssel, vállalkozások támogatásával. A tárgy elvégzésével a hallgató képessé válik fejlesztési koncepciók kidolgozására, makrogazdasági szemlélet figyelembevételére és a kisvállalkozói megközelítés szempontjainak érvényesítésére a vállalkozásfejlesztési politikák kidolgozása során									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Alapvető vállalkozási ismeretekkel rendelkezik.									
Ismeri a fontosabb vállalkozásfejlesztési irányzatokat és összefüggéseket.									
Képesség:									
Képes egy vállalkozásfejlesztési koncepciók kidolgozására.									
Képes eligazodni gazdasági, szervezeti és társadalmi kérdésekben.									
Képes szakmai ismeretek szintetizálására.									
Attitűd:									
Racionálisan gondolkodik gazdasági és vállalkozásfejlesztési kérdésekben.									
Érdeklődő és nyitott hozzáállású.									
Autonómia és felelősség:									
Korrekt és becsületes szakember, aki mindig a legjobb tudása szerint dönt.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
KKV-fejlesztés elméleti alapjai. A KKV-k jelentősége és fogalma. A KKV-k fejlesztése, mint közgazdasági probléma. Paradigmaváltás a KKV fejlesztési politikában. A KKV fejlesztés pénzügyi eszközei. A vállalkozásfejlesztés nem pénzügyi eszközei. Az EU vállalkozásfejlesztési politikája. Vállalkozásfejlesztés a fejlődő országokban. A vállalkozásfejlesztés sajátosságai néhány fejlett országban. KKV-k sajátosságai Magyarországon. A KKV fejlesztés eszközei és lehetőségei Magyarországon.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Az elméleti anyag átadása előadás formájában történik, de lehetőség van kérdések feltevésére, hozzászólásra és vitára is.									
A félévben leadott elméleti anyagból a számonkérés kollokviumon történik szóbeli és/vagy írásbeli formában.									
A megengedett hiányzás a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban rögzítettek szerint lehetséges.									
Értékelés									
Kollokvium, melynek keretében a hallgató beszámol a félév során elsajátított tudásáról és ismereteiről. Az elméleti anyag értékelése írásbeli és/vagy szóbeli vizsga formájában történik.									
Kötelező szakirodalom:									
Kállay László – Imreh Szabolcs (2004) A kis- és középvállalkozás-fejlesztés gazdaságtana. Aula, Budapest									
Nábrádi A. – Nagy A. (2007) Vállalkozások működtetése az Európai Unióban Szaktudás Kiadó Ház, Budapest									
Ajánlott szakirodalom:									

Heti bontott tematika	
1.	Regisztrációs hét TE*
2.	Bevezető előadás, követelményrendszer ismertetése. A KKV-k gazdasági környezete TE
3.	KKV-fejlesztés elméleti alapjai TE
4.	A KKV-k jelentősége és fogalma TE
5.	A KKV-k fejlesztése, mint közgazdasági probléma TE
6.	Paradigmaváltás a KKV fejlesztési politikában TE
7.	A KKV fejlesztés pénzügyi eszközei TE
8.	A vállalkozásfejlesztés nem pénzügyi eszközei TE
9.	Az EU vállalkozásfejlesztési politikája TE
10.	Vállalkozásfejlesztés a fejlődő országokban TE
11.	A vállalkozásfejlesztés sajátosságai néhány fejlett országban TE
12.	KKV-k sajátosságai Magyarországon TE
13.	A KKV fejlesztés eszközei és lehetőségei Magyarországon TE
14.	A KKV fejlesztés szervezeti háttere TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalkozás és a globális piac				Kódja:	GT_MVAL021-17 GT_MVALS021-17		
		angolul:		Enterprise and the Globalised World							
2025/26											
Felelős oktatási egység:				Gazdálkodástudományi Intézet							
Kötelező előtanulmány neve:				--				Kódja:	--		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve			
		Előadás		Gyakorlat							
Nappali		Heti		Heti		K	3	magyar			
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0						
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Gabnai Zoltán		beosztása:		adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása			
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék											
a globalizáció lényegét, annak mozgatórugóit és a globalizáció pozitív és negatív gazdasági, társadalmi és környezeti hatásait és mindazon tényezőket, melyek befolyásolják a vállalkozások jelenlegi és jövőbeli működését. További cél a globális piaci folyamatok és a globális ellátási láncok elemző bemutatása és azok hatáselemzésének elsajátítása. Napjainkban már nem kizárólag a multinacionális cégek alakítják a világgazdasági folyamatokat. Globalizálódó világunkban egyre több kis-és középvállalkozás lép országhatárokon túlnyúló piacokra. A kisebb méretű vállalatok Európa-szerte exporttevékenységük bővítésével igyekeznek bevételeiket növelni. A magyar KKV szektor számára is kitörési lehetőség a nemzetközi jelenlét. A kurzus segít értelmezni azokat a szempontokat, amelyek szerepet játszanak a nemzetközi piacokra lépő vállalkozások stratégiai döntéseiben.											
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul											
<i>Tudás:</i> Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre. Érti a vállalkozások struktúráját, működését és kapcsolatrendszerét, a vállalkozások viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a gazdasági döntések információs és motivációs tényezőit. Ismeri a vállalkozások aktuális pozíciójának szakmailag megalapozott elemzéseken nyugvó értékelési módszereit a belső adottságok és külső környezeti sajátosságok figyelembe vételével. <i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. Képes felismerni a vállalkozásfejlesztési nemzetközi trendekből, európai szakpolitikákból fakadó követelményeket és fejlesztési lehetőségeket. <i>Attitűd:</i> Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Nyitott a vállalkozásfejlesztést érintő gazdasági, társadalmi változások iránt, társadalmi és szociális érzékenységgel rendelkezik. <i>Autonómia és felelősség:</i> Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan tervezi a vállalkozás működésének területeit, a stratégiák kialakítását, a szervezeti folyamatokat, a munkatársak együttműködését szervezeten belül és kívül egyaránt. Elemzi és értékeli a vállalkozás működésének tapasztalatait, kezeli annak a felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.											
A kurzus rövid tartalma, témakörei											
Az egyre kiterjedtebb gazdasági-kereskedelmi integrációk egyik fontos célja a szabad kereskedelem biztosítása a globális, illetőleg a regionális piacokon. Mindezeket a folyamatokat bizonyos technológiai innovációk, mint például a digitalizáció elterjedése, az online kereskedelem felfutása, a közösségi gazdaság kialakulása felgyorsították. Áruk és szolgáltatások országhatárokat, sokszor kontinenseket átívelő áruba bocsátása és vásárlása az interneten keresztül mára olyan egyszerű és annyira természetesnek hat, mint a weben való böngészés vagy a bankkártyás fizetés a boltban. Ezáltal a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok intenzitása és jelentősége felerősödött. A kurzus keretében szükséges megismerni többek között: a globalizáció (gazdasági, társadalmi/kulturális, környezeti szempontjai) és a globális piac kialakulásának folyamata, sajátosságai; a globális piacon működő vállalatok stratégiájának, piacra lépésének jellemzői,											

folymata és a működésüket befolyásoló fontosabb tényezők; Nemzetközi és hazai példák, „jó gyakorlatok” és negatív események.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A kurzus során többféle oktatási módszert alkalmazunk azzal a céllal, hogy a hallgatók aktív részesei legyenek a tanulási folyamatnak. Közös és önálló esettanulmány-feldolgozások, a tananyag egyes fejezeteinek megbeszélése és a nemzetközi üzleti terv struktúrájának átbeszélése során a hallgatók alkalmazhatják a korábbi tanulmányaik/szakmai munkájuk során elsajátított ismereteket is, így a szintetizálási képességük is javulni fog. Hagyományos és interaktív előadások, digitális oktatás esetén Webex használatával. A kurzus második felében egy írásbeli zárthelyi dolgozat megírása. A hallgatók egyéni vagy teammunka keretében nemzetközi üzleti tervet készítenek egy magyar vállalkozás külpiazi megjelenésére vonatkozóan (részletes feladatkiírást határidővel stb. külön dokumentumban az eLearning felületen.)
Értékelés A félévvégi aláírásnak követelménye: (1) az órák TVSZ szerinti látogatása. A félév végén minden hallgató, aki az évközi pontokból minimum 60%-ot elér, megajánlott jegyet kap (ehhez szükséges a félév végi zárthelyi dolgozat min. 60%-os teljesítése, valamint a nemzetközi üzleti terv egyéni vagy team munkában való elkészítése és prezentációja min. 60%-os szinten). A félév végi érdemjegy a gyakorlati beadvány prezentációjának értékéből, valamint a zárthelyi dolgozat (vagy szükség esetén vizsga) eredményéből kerül átlagolásra, fele-fele arányban történő súlyozással. Azok, akik nem fogadják el a megajánlott jegyet, a vizsgaidőszakban írásbeli vagy szóbeli vizsgán (kollokvium) javíthatnak. Érdemjegyek: • 0-59% elégtelen (1) • 60-69% elégséges (2) • 70-79% közepes (3) • 80-89% jó (4) • 90-100% jeles (5)
Kötelező szakirodalom: 1. Gabnai Z. (2025): Az eLearning-re feltöltött tananyagok (előadások és egyéb kiegészítő anyagok) 2. Blahó A., Czákó E., Poór J. (2021): Nemzetközi menedzsment. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 978 963 454 652 8. DOI: 10.1556/9789634546528. URL: https://mersz.hu/kiadvany/829 3. EB (2014): A kis- és középvállalkozások nemzetközivé válásának támogatása: https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/dd69f968-fea2-4034-90d5-7a648574618f/language-hu/format-PDF 4. HBKIK (2020): Útmutató a nemzetközi piacra lépéshez: https://hbkik.hu/wp-content/uploads/2020/05/K%C3%BClpiac-Munkanyag-v7-v%C3%A9gleges-1.pdf
Ajánlott szakirodalom: 1. Palánkai T., Kengyel Á., Kutasi G., Benczes I., Nagy S. Gy. (2016): A globális és regionális integráció gazdaságtana. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 978 963 059 838 5. DOI: 10.1556/9789630598385. URL: https://mersz.hu/kiadvany/175 2. Eric Ries (2011): LEAN STARTUP - Hogyan tegyük ötleteinket sikeressé és fenntarthatóvá? HVG Könyvek. HVG Kiadó Zrt., Budapest, 2013. ISBN 978-963-304-143-7 3. Pupos T., Nábrádi A., Szűcs I., Szöllősi L., Apáti F., Péter Zs. M. (2010): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata, Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2010. 1-185 p. ISBN: 9789639935402 4. Czákó Erzsébet - Reszegi László (szerk.) (2010): Nemzetközi vállalatgazdaságtan, Alinea Kiadó – VTE, Budapest 5. Csath M. (2008): Interkulturális menedzsment, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Tematika	
1. tömbösített alkalom	Előadás: A globalizáció általános elméleti háttere, a világpiac sajátosságai TE: Ismeri és érti a globalizáció elméleti hátterét, a világpiac sajátosságait.
	Előadás: A globalizáció gazdasági előnyei és hátrányai, jellemzői, vállalatok a globális piacon és versenyképességük kulcs tényezői TE: Ismeri és érti a globalizáció gazdasági előnyeit és hátrányait, jellemzőit, továbbá ismeri a legnagyobb globális vállalatokat és versenyképességük kulcs tényezőit.
	Előadás: A globalizáció társadalmi előnyei és hátrányai TE: Ismeri és érti a globalizáció társadalmi előnyeit és hátrányait.
	Előadás: A globalizáció környezeti előnyei és hátrányai, az ENSZ fenntartható fejlődési céljai és azok megjeleníthetősége a vállalati stratégiában TE: Ismeri és érti a globalizáció környezeti előnyeit és hátrányait, valamint tisztában van az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival.
	Előadás: A globális gazdaság koordinációja, transz- és multinacionális vállalatok kialakulása és szerepe a globális gazdaságban TE: Ismeri és érti a globális gazdaság koordinációját.
	Előadás: Kis- és középvállalkozások nemzetközi piacra lépése, folyamata, lehetőségei és eszközei TE: Ismeri és érti a KKV szektor nemzetközi piacra lépésének folyamatát, lehetőségeit és eszközeit.
	Előadás: Globális piacok és globális termékpályák és ellátási láncok kialakulása és jellemzői, nemzetközi integrációs folyamatok TE: Ismeri és érti a globális piacok/termékpályák/ellátási láncok működését.
	Előadás: A globális piacokon való vállalati megjelenés stratégiája - megalakulástól a piacra lépésig TE: Ismeri és érti a vállalkozások globális piacokon való megjelenésének stratégiáját, a nemzetközi piacra lépő vállalatok legfőbb feladatait, lépéseit.
	Előadás: Elemzések a globális piacokon való vállalati megjelenés érdekében TE: Ismeri és érti egy vállalkozás nemzetközi piacra lépésének elméleti és gyakorlati hátterét.
	Előadás: Üzleti terv struktúrája a globalizált nemzetközi piacon való megjelenéshez TE: Ismeri és érti a globalizált piacon való megjelenéshez szükséges üzleti terv struktúráját.
	Előadás: A CSR értelmezése és megjelenése a globális piacokon jelenlévő vállalkozások esetében TE: Ismeri és érti a CSR jelentőségét a transz- és multinacionális vállalkozások esetében.
	Előadás: Hallgatók / hallgatói team-ek interaktív prezentációja (nemzetközi piacra lépést célzó üzleti terv) TE: A hallgatók képesek team-munkában szakmai munkát végezni és prezentálni.
	Előadás: Hallgatók / hallgatói team-ek interaktív prezentációja (nemzetközi piacra lépést célzó üzleti terv) TE: A hallgatók képesek team-munkában szakmai munkát végezni és prezentálni.
	Előadás: Zárthelyi dolgozat TE: Ismeri és érti az eddig tanultakat, képes magas szintű szintetizáló tevékenységre nemzetközi környezetben is.

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalkozások jogi környezete		Kódja:	GT_MVAL026-17	
		angolul:		Legal enviroment for business			GT_MVALS026-17	
2025/26								
Felelős oktatási egység:				Gazdaságtudományi Kar Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	kollokvium	5	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Helmeczi András		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-
A kurzus célja, hogy a hallgatók az elsajátított ismeretek birtokában önállóan legyenek képesek felismerni a gazdasági események jogi vonatkozásait, eligazodjanak az egyes folyamatokat jogi szempontból elhatároló ismérveken, és ennek nyomán képesek legyenek a választott szakirányon belül olyan önálló munkavégzésre, aminek keretében az alapvető jogi kérdések megoldása során jogi szakember bevonása nélkül is képesek legyenek a döntéshozatalra és végrehajtásra.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. - Átlátja az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket.								
Képesség: - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.								
Attitűd: - A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére - döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.								
Autonómia és felelősség: - Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is. - A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklik, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A szerződések és a vállalkozások joga.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A kiadott jegyzetből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata.								
Értékelés Az írásbeli vizsgáztatás papír alapú, előre nyomtatott kérdéssor kitöltésével történik. A vizsgadolgozat maximális pontszáma 15, az egyes érdemjegyek az alábbiak szerint érhetők el: 0-7 pont: elégtelen (1) 8-9 pont: elégséges (2) 10-11 pont: közepes (3) 12-13 pont: jó (4) 14-15 pont: jeles (5) A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai: elégtelen (1): fogalmak ismeretének hiánya elégséges (2): fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása közepes (3): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes jogintézményekhez jó (4): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez jeles (5): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése								

Kötelező szakirodalom:

tansegédlet (Kötelmi jog, Jogi személyek)

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Harmadik Könyv, Hatodik Könyv)

2006. évi V. törvény a cégeljárásról

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabálysövegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog V/VI. (Kötelmi jog 1-2.), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 418 8)

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog VI/VI. (Kötelmi jog 3-6.), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 415 7)

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog II/VI. (A jogi személy), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 414 0)

Sárközy Tamás (szerk.): Gazdasági társaságok – Cégtörvény, Budapest (HVG-Orac) 2014 (ISBN 978 963 258 221

4)

Heti bontott tematika	
1.	A jog mint társadalmi norma. A jogviszony fogalma, alanyai, tárgya, szerkezete. A polgári jog alapelvei. TE*: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
2.	Kötelmi jog általános rész 1: alapfogalmak, kötelelem-keletkeztető tények, a kötelmi jogi jogviszony, teljesítés, jognyilatkozatok, képviselő. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
3.	Kötelmi jog általános rész 2: a szerződés általános szabályai. Érvénytelenségi és semmisségi okok. A szerződésszegés és jogkövetkezményei. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
4.	Egyes szerződések 1: tulajdonátruházó szerződések. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
5.	Egyes szerződések 2: megbízási típusú szerződések, vállalkozási típusú szerződések TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
6.	Egyes szerződések 3: használati szerződések, pénzügyi szerződések TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
7.	A jogi személyek általános szabályai. A gazdasági társaságok általános szabályai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
8.	Az egyes gazdasági társaságok 1: Közkereseti társaság, betéti társaság. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
9.	Az egyes gazdasági társaságok 2: Korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
10.	A gazdasági élet eljárásai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
11.	TE:
12.	TE:
13.	TE:
14.	TE:
15.	TE:

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vezetői számvitel és controlling		Kódja:	GT_MVAL002-17		
		angolul:		Management Accounting and controlling			GT_MVALS002-17		
2025/26									
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem, GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Fenyves Veronika		beosztása:	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
- A tantárgy oktatásának célja olyan ismeretanyag biztosítása és elsajátíttatása, mely alapot és segítséget nyújt minden vállalkozásnak az eredményességet növelő munkához, hozzájárul a vállalkozások gazdasági és pénzügyi stabilitásának megalapozásához. - Az oktatásban résztvevők legyenek képesek controlling szemléletű divíziónkénti hozam- és költségelszámolásra; költség helyi tervezett-tényleges adatok összehasonlítására és a leterheltség vizsgálatára; vertikális üzemek hozam és költségelszámolására, belső felhasználásra kerülő termékek esetében; hozam- és költségelszámolásra munkakalkulációs rendszerben; folyamat kalkuláció készítésére - folyamatköltség elszámolásra; önköltség számításra. - Valamint a hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes pénzügyi modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri és érti a vállalkozásfejlesztés alapvető és átfogó fogalmait, elméleteit, jellegzetességeit és összefüggéseit, tudományos problémafelvetéseit									
Képesség:									
A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik.									
Attitűd:									
Nyitott a vállalkozásfejlesztést érintő gazdasági, társadalmi változások iránt, társadalmi és szociális érzékenységgel rendelkezik									
Autonómia és felelősség:									
Elemzi és értékeli a vállalkozás működésének tapasztalatait, kezeli annak a felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A hallgatók részére olyan ismeretanyag biztosítása és elsajátíttatása, mely alapot és segítséget nyújt minden vállalkozásnak az eredményességet növelő munkához, hozzájárul a vállalkozások gazdasági és pénzügyi stabilitásának megalapozásához, képesek legyenek controlling szemléletű divíziónkénti hozam- és költségelszámolásra; költség helyi tervezett-tényleges adatok összehasonlítására és a leterheltség vizsgálatára; vertikális üzemek hozam és költségelszámolására, belső felhasználásra kerülő termékek esetében; hozam- és költségelszámolásra munkakalkulációs rendszerben; folyamat kalkuláció készítésére - folyamatköltség elszámolásra; önköltség számításra. A vezetői beszámolási rendszerek megismerésével az irányításban résztvevők döntéseinek megalapozottságát képesek segíteni. Valamint a hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. A controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása. A controlling funkcionális területi sajátosságainak megismerése, ismertetése nyújtása a controlling gyakorlati megvalósulásairól									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Az előadások keretében a hallgatók a vezetői számvittel és a controllinggal kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, és olyan esettanulmányokat oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a vezetői számviteli és a controlling módszerek alkalmazásában.									

Értékelés

A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzások mértéke nem haladhatja az órák 50%-át, és a vizsgaszabályzatban meghatározott mértéket.

A kollokviumi jegy (K) megszerzése:

Két részből áll: egy szóbeli és egy írásbeli vizsgarészből. Az írásbeli vizsgarészen legalább 50% eredményt kell elérnie ahhoz a hallgatónak, hogy szóbeli vizsgarészen tételt húzhasson.

A vizsgaidőszakban szóbeli vizsga tételsor alapján.

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Fenyves Veronika (2020): Controlling Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 158 p. ISBN: 9789639822733

Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Maczó K. (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, 2007., <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html>

Ajánlott szakirodalom:

Horváth & Partners CONTROLLING Út egy hatékony controlling rendszerhez Complex Kiadó Kft. Budapest 2007

Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A.: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003.

Wileman A: Költségmenedzsment – a hatékony költséggazdálkodás és – csökkentés stratégiái HVG Kiadó, Budapest 2009

Anthony, R. and Govindarajan, V., 2007. Management Control Systems, Chicago, Mc-Graw-Hill IRWIN

Alasdair Gilchrist (2015): Management Accounting (Projects & Budgets): New Manager Series (English Edition) Kindle Edition 978-0470952344

Tematika

A költségmenedzselést támogató (hagyományos) vezetői számvitel. A vezetői számvitel hozzájárulása a költség-gazdálkodáshoz. A költségallokáció hagyományos módszerei. Eltéréslemzés, a költségellenőrzés hatáso eszköze. Felelősségelv a vezetői számvitelben, A transzferárak szerepe. Törekvések a vállalati általános költségek éssze-rűbb menedzselésére. A controlling fogalma, a controlling koncepció lényege. A controller és feladata. A vállalati controlling szervezet. A vállalati controlling rendszer és működése. Vállalati controlling rendszerek kialakítása. A teljesítmény mérés. Vállalati teljesítménymérési rendszerek. A controlling informatikai támogatása, A döntésho-zatal támogatása. Funkcionális controlling alrendszerek : pénzügyi controlling és további controlling területek. Controlling a gyakorlatban.

A hallgató képes lesz a vezetői számvitel és a pénzügyi számvitel megkülönböztetésére. A hallgató képes lesz a költségek csoportosítására, költségszámításokra, önköltségszámításra. A hallgató képes lesz az eltéréselemzés módszerének alkalmazására. A hallgató képes értelmezni a felelősségi központok szerepét a transzferárak jelentő-ségét. A hallgató képes lesz értelmezni a japán értékalapú módszereket és az újabb kalkulációs módszereket. A hallgató képes lesz a controlling tevékenységet elhelyezni a vállalati szervezeten belül. A hallgató képes lesz átlátni a controlling rendszer működését. A hallgató képes lesz a controlling rendszer kialakításában való részvé-telre. A hallgató képes lesz alkalmazni a vállalati teljesítménymérési rendszereket. A hallgató képes lesz megkü-lönböztetni a controlling alrendszereket.

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti tanácsadás				Kódja:	GT_MVAL015-17 GTMVALS015-17		
		angolul:		Business Consulting							
Vállalkozásfejlesztés MSc 2025/26											
Felelős oktatási egység:				Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék							
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-		
Típus		Óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat							
Nappali		Heti				Heti				kollokvium	
Levelező	x	Féléves		10		Féléves		10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Pető Károly				beosztása:	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:						beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók											
A tantárgy célja, hogy bevezesse a résztvevőket a tanácsadás, ezen belül az üzleti tanácsadás világába. A tanácsadás speciális módszereket, ismeretek és képességeket kíván, a tárgy ezekből kíván ismereteket nyújtani a résztvevőknek. A kurzus során a hallgatókat megismertetjük az ismeretátadási technikák mellett azzal, hogy a pszichológiai háttértudása milyen fontos szerepet tölt be az üzleti életben.											
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul											
Tudás:											
Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet, projekttervezési és -vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.											
Képesség:											
Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.											
Attitűd:											
Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.											
Autonómia és felelősség:											
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.											
A kurzus rövid tartalma, témakörei											
Az üzleti tanácsadás alapjai, jellemzői											
Döntéstámogatás											
Tanácsadási módszerek											
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek											
tudásépítés, együttműködés, előadás, magyarázat, megbeszélés											
Értékelés											
a kollokvium érdemjegye											
Kötelező szakirodalom:											
Michael Bungay Stanier (2022): A tanácsadás csapdája, HVG Kiadói Rt., Budapest											
Poór József (2016): Menedzsment-tanácsadási kézikönyv, Akadémiai Kiadó, Budapest											
Pelczné dr. Gáll Ildikó-Szadai Ágnes (2006): Üzleti tanácsadás alapjai, Bíbor Kiadó Bt., Miskolc											
Ajánlott szakirodalom:											
Nádor Éva (2007): Az üzleti tanácsadás marketingje, Akadémiai Kiadó Zrt, Budapest											

Heti bontott tematika	
1.	Az üzleti tanácsadás alapjai TE Az üzleti tanácsadás területei, tudás-intenzív szolgáltatások jellemzői TE Az üzleti tanácsadás főbb jellemzői és szerepe a hazai gazdaságban TE Az üzleti tanácsadás igénybevételének okai, tanácsadóktól elvárt jellemzők TE Az üzleti tanácsadás típusai TE Az üzleti tanácsadás pszichológiája, coaching TE Döntéstámogatás, Válság-előrejelzés TE A vállalkozások reorganizációja TE Az üzleti tanácsadás folyamata, Környezetelemzési modellek TE Egyéni tanácsadási módszerek TE Csoportos tanácsadási módszerek

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Komplex vállalati tervezés		Kódja:	GT_MVAL016-17		
		angolul:		Business planning			GT_MVALS016-17		
Vállalkozásfejlesztés MSc levelező tagozat (Debrecen, Szolnok) 2025-26									
Felelős oktatási egység:				DE GTK Ökonómia Intézet Agrárökonómia Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	K	5	magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Szöllősi László		beosztása: egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		-		beosztása: -	
A kurzus célja az, hogy a hallgatók megismerjék és elsajátítsák a vállalatok fennmaradásához, fejlődéséhez és eredményességéhez elengedhetetlenül szükséges hosszú és rövidtávú gazdasági tervezését. A tantárgy a termelő és szolgáltató vállalatok tervezési tevékenységének alapvető összefüggéseivel és módszereivel foglalkozik, részletesen ismertetve az operatív (éves működés) tervezés fogalmi rendszerét, lépéseit, összefüggéseit és módszereit. Cél, hogy a hallgatók elsajátítsák a vállalatok tervezési módszereit, gyakorlatot szereznek a vállalatok működtetésének előrelátó, átgondolt és jövőorientált tervezésében. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (pl. vállalati- és vezetői gazdaságtan, vezetői számvitel és kontrolling, gazdasági elemzés, haladó vállalati pénzügyek, termelés- és szolgáltatásmenedzsment) ismereteit.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> A végzett hallgató elsajátította a vállalkozások tervezési feladataival kapcsolatos fogalmakat, elméleteket, folyamatokat és módszereket, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket. Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és az azt leíró reál- és pénzügyi folyamatokat. Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Ismeri a vállalkozások aktuális pozíciójának szakmailag megalapozott elemzéseken nyugvó értékelési módszereit a belső adottságok és külső környezeti sajátosságok figyelembe vételével. Ismeri a fejlesztés (változás) megvalósításához szükséges finanszírozási források értékelését és pénzügyi megtérülési elemzések módjait. <i>Képesség:</i> A végzett hallgató önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára. A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, komplex szervezeti egységet vezet, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót lát el, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Képes a vállalati gazdálkodás összefüggésrendszerének és kölcsönhatásainak felismerésére, a jövőbeli jövedelmezőségre ható tényezők mindenkorai jelentőségük szerinti értékelésére. Képes nagyméretű és összetett projektben, csoportos problémamegoldásban részt venni. <i>Attitűd:</i> A végzett hallgató kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Munkája során határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező. <i>Autonómia és felelősség:</i> A végzett hallgató stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is. Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. Önállóan tervezi a vállalkozás működésének területeit, a stratégiák kialakítását, a szervezeti folyamatokat, a munkatársak együttműködését szervezeten belül és kívül egyaránt.									

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Tervezés a vállalkozásoknál, tervezés fajtái, módszerei, információi, a tervmunka megszervezése, a tervezés formái;
- Akciótervezés, az akciótervezés szempontjai, az innováció tervezése; Üzleti tervezés, az üzleti tervezés gyakorlata, módszerei, tartalma;
- Az operatív tervezés módszertana;
- Értékesítés tervezése;
- Termelés tervezése;
- Erőforrások tervezése: tárgyi eszközök, emberi erőforrások, vásárolt készletek;
- Pénzügyi tervezés: költségterv, eredményterv, mérlegterv, pénzforgalmi terv, pénzügyi mutatók;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A tantárgy oktatása során tematikusan áttekintésre kerülnek a vállalkozások tervezési feladatai, módszerei, különös hangsúlyt fektetve az operatív tervezési feladatokra. Az elméleti ismeretek elmélyítése érdekében a szemináriumokon olyan egyszerűbb és összetettebb számítási feladatok kerülnek bemutatásra, amelyek segítségével a hallgatók gyakorlatorientáltan ismerik meg a vállalati tervezési feladatokhoz kapcsolódó szakmai kérdéseket, problémákat, és sajátítják el azok megoldásának eszközeit, módszereit, algoritmusait.

Értékelés

A félévi aláírás feltétele a gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint.

A félév kollokviumi jeggyel zárul. A kollokviumi jegy meghatározása a szorgalmi időszak végén teljesítendő zárthelyi dolgozat eredménye (max. 100 pont) alapján történik. A zárthelyi dolgozat kétszer pótolható/javítható, amelyre a vizsgaidőszakban kerülhet sor. Ponthatárok: 0-50% (1); 50-64% (2); 65-74% (3); 75-84% (4); 85-100% (5).

A vizsgadolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témaköreiből és kapcsolódó gyakorlati feladataiból kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, feleletválasztós kérdések, rövid definíciójellegű kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Kötelező szakirodalom:

- A tantárgy előadásain és gyakorlatain elhangzott és kiadott anyagok;
- Szöllősi L. (Szerk.) (2013): Üzleti tervezés – Elméleti jegyzet (Elektronikus tananyag) Debreceni Egyetem AGTC, Debrecen.
- Kresalek P. (2003): Tervezés a vállalkozások gyakorlatában. Perfekt Rt. Budapest.
- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.) (2010): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest.
- Szöllősi L. (2018): Gyakorlati feladatok a Vállalkozásfejlesztés duális MSc Komplex vállalati tervezés c. tantárgyhoz, Debreceni Egyetem, Debrecen.

Ajánlott szakirodalom:

- Gupta, S. – Starr, M. (2014): Production and Operations Management Systems. CRC Press, Taylor & Francis Group. ISBN 13: 978-1-4665-0734-0
- Koltai T. (2006): Termelésmenedzsment. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Budapest. ISBN 963-9664-12-X
- Szöllősi L. – Szűcs I. (2015): Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen.
- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.) (2004): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen.
- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.) (2007): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest.
- Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I. (Szerk.) (2006): Üzleti tervezés, HEFOP BSc elektronikus tananyag, DE AMTC AVK, Debrecen.

Részletes tematika

10+10 óra	Követelményrendszer ismertetése; Tervezés a vállalkozásoknál, tervezés fajtái, módszerei, információi, a tervmunka megszervezése, a tervezés formái;
	TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket, a tervezés információszükségletét, eszközeit és módszereit.
	Az operatív tervezés módszertana; Értékesítés tervezése;
	TE: Ismeri az operatív tervezés szerepét és jelentőségét a vállalati tervezési rendszerben. Ismeri az értékesítési terv kidolgozásához szükséges információkat, azok feldolgozásához alkalmazható módszereket, a prognózisok készítésének eszközeit és képes összeállítani egy adott vállalkozás értékesítési tervét.
	Termelés tervezése;

	TE: Ismeri a termelési terv kidolgozásához szükséges információkat, azok feldolgozásához alkalmazható módszereket és képes összeállítani egy adott vállalkozás termelési tervét.
	Erőforrások tervezése – tárgyi eszközök;
	TE: Ismeri az erőforrások tervezésének sajátosságait, szerepét és jelentőségét a vállalkozások működésében. Ismeri a tárgyi eszköz-kapacitás és kapacitáskihasználás tervezésének információigényét és módszereit. Képes elvégezni a gépi erőforrásokkal kapcsolatos tervezési feladatokat.
	Erőforrások tervezése – emberi erőforrások;
	TE: Ismeri az emberi erőforrások tervezésének információigényét és módszereit. Képes elvégezni a munkaerő-tervezéssel és annak költségeivel kapcsolatos tervezési feladatokat.
	Erőforrások tervezése – vásárolt készletek;
	TE: Ismeri vásárolt készletek tervezésének információigényét és módszereit. Képes elvégezni a készletekkel kapcsolatos tervezési feladatokat.
	Pénzügyi tervezés – költségterv;
	TE: Ismeri a pénzügyi terv felépítését, a költségek tervezésének információigényét és módszereit. Képes a vállalkozás egyes költségteleinek különböző módszerek segítségével történő tervezésére.
	Pénzügyi tervezés – eredményterv;
	TE: Ismeri az eredményterv elkészítésének módszereit és képes az ahhoz kapcsolódó tervezési feladatokat elvégezni. Átlátja a vállalkozás gazdasági tevékenységének a vállalati eredmény szerkezetére és összegére gyakorolt hatásait.
	Pénzügyi tervezés – éves mérlegterv;
	TE: Ismeri a vállalkozás mérlegtervezetének elkészítésének módszereit és képes annak összeállítására. Átlátja a vállalkozás gazdasági tevékenységének a vállalati vagyon szerkezetére és összegére gyakorolt hatásait.
	Pénzügyi tervezés – pénzforgalmi terv;
	TE: Ismeri a pénzforgalmi terv elkészítésének módszereit és képes annak összeállítására. Átlátja a vállalkozás gazdasági tevékenységének a vállalati pénzeszközállományra és fizetőképességre gyakorolt hatásait.
	Pénzügyi tervezés – pénzügyi mutatók;
	TE: Ismeri a vállalkozás vagyoni-, jövedelmi- és pénzügyi helyzetének elemzésére használt mutatókat. Képes azokat szakmailag értelmezni és értékelni.
	Kockázatértékelés;
	TE: Ismeri a tervek kockázatbecslésének módszereit és szakmailag képes értékelni azok eredményeit.

*TE tanulási eredmények

Gyakorlatok: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák, számítási feladatok bemutatása, megoldása és közös megbeszélése;

Az éves operatív terv tartalmi és formai követelményei

Az éves operatív terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Vezetői összefoglaló
2. A vállalkozás bemutatása
3. Értékesítési terv
4. Termelési terv
5. Erőforrások tervezése
 - a. Tárgyi eszközök
 - b. Emberi erőforrások
 - c. Vásárolt készletek
6. Pénzügyi terv
 - a. Költségterv
 - b. Eredményterv
 - c. Mérlegterv
 - d. Pénzforgalmi terv
 - e. Pénzügyi mutatók

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet a témának megfelelő részletezettséggel kerüljön kidolgozásra. Az operatív terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedelem: minimum 30 oldal, maximum 60 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: alul-felül, jobbra-balra 2,5 cm;
- Oldalszámozás a lap alján, jobb oldalon;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan teljesíthető, amely magában foglal két file-t:
 - 1) Az operatív terv 1 db Word dokumentumban (*.doc; *.docx);
 - 2) Az operatív tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls; *.xlsx);

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdaságszociológia		Kódja:	GT_MVAL029-17	
		angolul:		Sociology of the economics				
Vállalkozásfejlesztés MSc levelező tagozat 2025/26								
Felelős oktatási egység:				Sportgazdasági- és menedzsment Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Szabados György Norbert		beosztása:	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy célja az, hogy a hallgatók szociológiai megközelítésből tudják áttekinteni a gazdasággal összefüggésben lévő kérdéseket, a gazdaság és társadalom sajátos viszonyrendszerét. A kurzus során hazai és nemzetközi irodalmak, források tanulmányozásával vesszük át a gazdasági rendszerek társadalmi mechanizmusait, vonatkozásait, a foglalkoztatás összefüggéseit, a társadalmi tőke sajátosságait, összefüggésrendszerét (Andorka illetve Giddens fejzetei alapján), a döntéshozatali elméleteket, megközelítéseket. Kurzus keretében néhány gazdasági szektor (pl. mezőgazdaság) társadalmi vonatkozásait részletesen tárgyaljuk, és kitérünk a gazdasági rendszerek társadalmi kapcsolatának (CSR) és sajátos szervezeteinek (NGO-k, civilek) tárgyalására is.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
-Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometria, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.								
-Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit								
Képesség:								
-Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
Attitűd:								
-Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).								
Autonómia és felelősség:								
-Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Bevezetés, tudományterületi keretek. A gazdaság társadalmi beágyazottsága. Tőketípusok, a gazdasági tőke. Gazdasági fejlődések társadalmi vonatkozásai, modernizáció, posztmodernizáció. Gazdasági rendszerek és intézmények. Menedzser dilemmák. Döntések elméleti megközelítése, döntéshozatal. Globalizáció. Alkalmazott gazdaságszociológia (mezőgazdaság). CSR, NGOk, civilek.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A tárgy keretében előadások vannak, majd ezek, illetve a kiadott szakirodalom alapján a hallgató a számonkérésre önállóan készül fel.								
Értékelés								
Kollokvium, melyet a hallgató szakmai tanulmány készítésével teljesít.								

Kötelező szakirodalom:

- 1, Lengyel Gy.-Szántó Z. (2005): A gazdasági élet szociológiája. Digitális tananyag. Aula Kiadó Kft. Budapest.
- 2, Kuczi T. (2011): Alkalmazott gazdaságsszociológia. Jelenkutató Alapítvány, Budapest.
- 3, Kuczi T. (2011): Munkáspres- A munka kikényszerítésének története az ipari forradalomtól napjainkig. L'Harmattan Kiadó, Budapest.
- 4, Thaler, R. H. – Sunstein, C. R. (2011): Nudge. Jobb döntések egészségről, pénzről és boldogságról a pénzügyi válság után. Manager Könyvkiadó, Budapest, 264 o., ISBN 978-963-9912-23-6
- Balogh G. – Kovács M. (2001): A gazdaság társadalmi dimenziói. BIP, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

- Giddens, A. (2008): Szociológia. Osiris Kiadó, Budapest.
- Andorka R. (2006): Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, követelményrendszer ismertetése, tudományterületi keretek. A gazdaság társadalmi beágyazottsága. A társadalmi tőke. Modernizáció, posztmodernizáció. TE* A hallgatók az előadások legfontosabb ismereteit sajátítják el.
2.	Gazdasági rendszerek és intézmények. Menedzser dilemmák. Döntésselmelet-Döntéshozatal. CSR, NGOk, civilek. TE A hallgatók az előadások legfontosabb ismereteit sajátítják el.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vezetés- és szervezetfejlesztés		Kódja:	GT_MVAL027-17		
		angolul:		Management and organization theory			GT_MVALS027-17		
2025/26									
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. habil. Pierog Anita		beosztása: egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók a szervezet elméleti alapfogalmak, a szervezeti jellemzők, valamint a szervezeti formák megismerésével felkészüljenek a szervezet menedzselésével kapcsolatos vezetési feladatokra. A tárgy lehallgatásával a hallgatók megismerik a legfontosabb szervezet típusokat és azok vezetési sajátosságait. Elsajátítják a szervezettervezés, építés és fejlesztés elméleti módszereit és azok megvalósításának folyamatát is. Bizonyos vezetési témákból olyan ismeretanyag megszerzése, amely kiegészülve gyakorlati tapasztalatokkal alkalmassá teszi a végzett hallgatókat a szervezettel kapcsolatos tényleges vezetési problémák és feladatok megoldására beletartozik a szervezet fogalma, értelmezései: definíciók, paradigmák, szervezeti megközelítések a vezetéselméletben, életciklus modellek. Strukturális jellemzők: munkamegosztás, hatáskör szabályozás, koordináció, konfiguráció, mint szervezetformáló tényezők. Hatalom és függőség: hatalmi struktúra a szervezetben és az azt befolyásoló tényezők.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i> - Ismeri és érti a vállalkozásfejlesztés alapvető és átfogó fogalmait, elméleteit, jellegzetességeit és összefüggéseit, tudományos problémafelvetéseit. - Érti a vállalkozások struktúráját, működését és kapcsolatrendszerét, a vállalkozások viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a gazdasági döntések információs és motivációs tényezőit. - Széleskörű vezetési és szervezési ismeretekkel rendelkezik									
<i>Képesség:</i> - Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A munkaköri feladatok ellátásán túl a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. - Képes nagyméretű és összetett projektben, csoportos problémamegoldásban részt venni, vezetőként a tevékenységet vezetni, szervezni, értékelni.									
<i>Attitűd:</i> - Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. - Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Munkája során határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező.									
<i>Autonómia és felelősség:</i> - Szervezéspolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. - Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is. - Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért. - Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Előadás (téma)					Gyakorlat/szeminárium				
Bevezetés, Vezetői kihívások (VUCA világ, globális megatrendek)					Bevezetés, követelmények ismertetése, vezetői önismeret				

A szervezet fogalma, szervezet elméletek, vezetési paradigmák	Vezetői hajlam, hogyan látunk másokat
Szervezettípológiák	Kreativitás és intelligencia
Változásmenedzsment modellek,	Strukturális jellemzők gyakorlati feladatok, esettanulmányok
Csoportmenedzsment	Szervezettípológia gyakorlatok
Szervezetfejlesztés elmélete, szervezetfejlesztő tanácsadó és stílusa	Csoportmenedzsment gyakorlat, és önismerte
Szervezetfejlesztés diagnózis megközelítések.	Szervezeti kultúra esettanulmány
Folyamatmenedzsment alapok	Folyamatmenedzsment gyakorlat
Vezetési stílus elméletek	Vezetési stílus gyakorlat
Változás és szervezetfejlesztés kihívásai fejlesztési stratégiák	Változáskezelés esettanulmány
Vezetői elemzői módszerek, agilis menedzsment	Hatalom esettanulmányok
Stratégiai menedzsment alapok: tervezés, döntés	Vezetői döntéshozatal
Szervezeti, vezetői kommunikáció és információmenedzsment	Vezetői kommunikáció

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
A tantárgyhoz előadás és gyakorlat is tartozik, mely keretében interaktív módon dolgozzuk fel az egyes témaköröket. Önértékelő kérdőívek, egyéni és csoportos feladatok, esettanulmányok segítik az elméleti anyag elsajátítását.	
Értékelés	
Ötfokozatú skála: elégtelen (1) elégséges (2) közepes (3) jó (4) jeles (5)	
Kötelező szakirodalom:	
Berde Cs.- Pierog A. (2020): Vezetés- és szervezetelmélet munkafüzet és esettanulmány gyűjtemény. Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar. Berde Cs.- Pierog A. (2019): Szemelvények vezetés- és szervezetelméletből. Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar. Daft, R.L. (2010): Management. South Western, Cengage Learning, Mason. 700.p. ISBN: 978-0-324-59584-0. Williams, B. – Kinicki, A. (2010): Management-a practical introduction. Mcgrow-Hill Companies, Inc.654.p. ISBN: 0077396626Előadás anyag Elektronikus tananyag Bácsné- Bába É.- Berde Cs.- Dajnoki K. (2015): A vezetés alapjai. (szerk: Berde Cs.), Debreceni Egyetem. Center-Print Nyomda, Debrecen Berde Cs.- Lácay M (2005): Menedzsment. Nyíregyházi Főiskola Gazdasági és Társadalomtudományi Főiskolai Kar	
Ajánlott szakirodalom:	
Williams, C. (2011): Management. South Western, Cengage Learning, Mason. 852.p. ISBN: 0-538-74597-6. Griffin, R. W. (2015):Management. 12th Editon. Cengage Learning. 704.pp. ISBN:978-1-305-50129-4 Lussier, L.R. (2019): Management fundamentals, Concepts, applications, and skill developmnet. 8th Editon. SAGE Publications. 597.pp. ISBN: 978-1-544-33133-1 Berde Cs. – Lácay M. (szerk.): Menedzsment. Kiadó: Nyíregyházi Főiskola, Gazdasági és Társadalomtudományi Kar, Nyíregyháza, 2005. 209 p. ISBN: 963-7336-35-3	

Heti bontott tematika	
1. alkalom	Bevezetés, Vezetői kihívások (VUCA világ, globális megatrendek) A szervezet fogalma, szervezet elméletek, vezetési paradigmák Szervezettipológiák Változásmenedzsment modellek, Csoportmenedzsment Szervezetfejlesztés elmélete, szervezetfejlesztő tanácsadó és stílusa Szervezetfejlesztés diagnózis megközelítések. Folyamatmenedzsment alapok Vezetési stílus elméletek Változás és szervezetfejlesztés kihívásai fejlesztési stratégiák Vezetői elemzői módszerek, agilis menedzsment Stratégiai menedzsment alapok: tervezés, döntés Szervezeti, vezetői kommunikáció és információmenedzsment
	TE: A tanult anyagok elsajátítása
2. alkalom	Bevezetés, követelmények ismertetése, vezetői önismeret Vezetői hajlam, hogyan látunk másokat Kreativitás és intelligencia Strukturális jellemzők gyakorlati feladatok, esettanulmányok Szervezettipológia gyakorlatok Csoportmenedzsment gyakorlat, és önismerete Szervezeti kultúra esettanulmány Folyamatmenedzsment gyakorlat Vezetési stílus gyakorlat Változáskezelés esettanulmány Hatalom esettanulmányok Vezetői döntéshozatal Vezetői kommunikáció
	TE: A tanult ismeretek elsajátítása, együttműködés, kommunikáció, probléma-megoldás, döntéshozatali képesség fejlődése

*TE tanulási eredmények

Tantárgy neve:	Magyarul:		Szaknyelv		Kód:	GT_MVALNY1-17 GT_MVALSNY1-17
	Angolul:		Technical Language			
2025/26						
Intézet:		Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ				
Előfeltételek:		B1 szintű angol nyelvtudás			Kód:	
		Heti órák		Követelmény	Kredit	Az oktatás nyelve:
		Előadás(ok)	Szeminárium(ok)			
nappali				Gyakorlati jegy	1	Angol Német
levelezős	X	félév	0			
Felelős oktató			Név:	Dr. Hajdu Zita	beosztás	Egyetemi adjunktus
Oktató			Név:		beosztás	
Kurzus céljai:						
A hallgatók ismereteket és gyakorlatot szereznek a munka világával kapcsolatos legújabb kutatások mögött álló fogalmak, elméletek és tények angol nyelven történő kifejezésére a saját szakterületükön, valamint ennek a munkaerőpiacra gyakorolt következményeire vonatkozóan.						
Kompetenciák:						
A hallgatók megtanulják megvitatni a szakterületükhöz tartozó témákat. Az olvasási készségük fejlesztése mellett a beszélgetéseken és prezentációkon keresztül a beszédkészségüket is kompetensebbnek fogják érezni. Az órákon zajló szóbeli kommunikáció megértése, valamint az abban való aktív részvétel. A kommunikáció elemeinek elsajátítása. A gazdaság és az emberi kommunikáció összefüggéseinek megértése. Az alapvető retorikai és tárgyalástechnikai módszerek megismerése, és ezek begyakorlása üzleti/szakmai szituációkkal, angol nyelven.						
A tanfolyam tartalma, témák:						
A kurzus témája a hallgatók szakterületének aktuális trendjei és kérdései lesznek.						
Tanulási módszerek:						
Csoportmunka, prezentációk, interakció a társakkal és az oktatóval.						
Értékelés						
Az értékelés az órai megbeszéléseken való aktív részvételen, az írásbeli feladatokon, valamint az egyéni és csoportos hallgatói prezentációkon alapul.						
Kötelező irodalom (angol nyelv):						
A kurzus oktatója által rendelkezésre bocsátott válogatott cikkek.						
Ajánlott						
1. COOPMANN, S. J. & LULL, J. (2015): Public Speaking: The Evolving Art, 3rd Edition. Boston, MA. ISBN-10: 1285432827, 416 old. 2. HOSTETLER, M. & KAHL, M. (2012): Advanced Public Speaking: A Leader's Guide. Routledge: N.Y. ISBN-10: 0205740014, 240 old. 3. WIWCZAROSKI, T.B. (2007): Writing and Professional Communication. Debrecen, 97 old. 4. ZAREFSKY, D. (2011). Public speaking: strategies for success. Boston, Allyn & Bacon. ISBN-13: 978-0205857265, 528 old. 5. David GRANT, Jane HUDSON and John HUGHES (2017): Business Result Upper-intermediate, Second edition, Oxford University Press						
Kötelező irodalom (német nyelv) :						
Andreea Farmache, Regine Grosser et al. : DaF im Unternehmen A1 ISBN: 978-3-12-676440-7 Regine Grosser, Claudia Hanke et al.: DaF im Unternehmen A2 ISBN: 978-3-12-676445-2 Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, et al: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6						
Ajánlott irodalom (német nyelv):						
Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1						

Tanmenet

	Témák
1-5. óra	Orientáció; Prezentációk technikája és nyelvezet - Az előadás logikai felépítése, figyelemfelkeltés, egy célcsoport hatékony megközelítése és az ezekhez szükséges nyelvi eszközök, formák, szókincs a célnyelvben TE: Kurzuscélok kitűzése és a követelmények megismerése. Megérteni, hogyan lehet hatékonyan elérni a közönséget célnyelven egy speciális témában.
6-10. óra	Workshop-tréning TE: A tanulók interaktív módon begyakorolják az általuk választott üzleti területen a hatékony szakmai prezentációk elkészítésének és megtartásának eszközeit és módszereit célnyelven.